II

(Незаконодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2019/428 НА КОМИСИЯТА

от 12 юли 2018 година

за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 по отношение на пазарните стандарти в сектора на плодовете и зеленчуците

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета ([1]), и по-специално член 75, параграф 2 от него,

като има предвид, че:

(1) В Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 на Комисията ([2]) се предвиждат подробни правила относно пазарните стандарти за плодове и зеленчуци.

(2) С Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 се разрешава да се предлагат на пазара опаковки с нетно тегло, равно или по-малко от 5 kg, съдържащи смеси от различни видове плодове и зеленчуци. За да се гарантира справедлива търговия и да се отговори на търсенето на такива смеси от някои потребители, следва да се прилагат еднакви правила за опаковките, съдържащи различни видове плодове, и опаковките, съдържащи различни видове зеленчуци.

(3) В периода от 2013 до 2017 г. Работната група по стандарти за качество на селскостопанските продукти на Икономическата комисия за Европа на ООН (ИКЕ на ООН) преработи стандартите на ИКЕ/ООН за ябълки, цитрусови плодове, киви, салати, къдраволистна и широколистна ендивия, праскови и нектарини, круши, ягоди, сладки пиперки, десертно грозде и домати. С цел да се избегнат ненужните пречки пред търговията, предвидените в Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 общи и специфични пазарни стандарти за посочените плодове и зеленчуци следва да бъдат приведени в съответствие с новите стандарти на ИКЕ/ООН.

(4) По-специално в стандартите на ИКЕ/ООН се изисква да се посочва буквеният ISO 3166 код (alpha) за държава/област заедно с кодовото обозначение, представляващо опаковчика или изпращача, когато опаковчикът или изпращачът имат физически адрес в държава, различна от държавата на произход на продуктите. Посоченото изискване следва да се включи в приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011.

(5) Поради това Регламент (ЕС) № 543/2011 следва да бъде съответно изменен.

(6) За да се осигури на операторите достатъчно време да се адаптират към новото изискване във връзка с кода на държавата, следва да им се разреши да използват до 31 декември 2019 г. съществуващите официално установени или приети кодови обозначения, представляващи опаковчика или изпращача,

([1]) ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671.

([2]) Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 на Комисията от 7 юни 2011 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета по отношение на секторите на плодовете и зеленчуците и на преработените плодове и зеленчуци (ОВ L 157, 15.6.2011 г., стр. 1).

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011

Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 се изменя, както следва:

1) Член 7 се заменя със следното:

„*Член 7*

Смеси

1. Опаковките с нетно тегло, равно или по-малко от 5 kg, съдържащи смеси от различни видове плодове, различни видове зеленчуци или различни видове плодове и зеленчуци, могат да се предлагат на пазара, при условие че:

а) продуктите са еднородни по отношение на качеството и всеки от тях отговаря на изискванията на съответния специфичен пазарен стандарт или — ако не съществува такъв за даден продукт — на общия пазарен стандарт;

б) опаковката е етикетирана по подходящ начин в съответствие с настоящата глава, и

в) тази смес не е от естество, което може да заблуди потребителя.

2. Изискванията на параграф 1, буква а) не се прилагат по отношение на включените в дадена смес продукти, които не са продукти от сектора на плодовете и зеленчуците, посочен в член 1, параграф 2, буква и) от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета (*).

3. Ако продуктите в дадена смес са с произход от повече от една държава членка или трета държава, пълните наименования на държавите на произход могат да бъдат заменени с едно от следните, според случая:

а) „смес от плодове с произход от ЕС“, „смес от зеленчуци с произход от ЕС“ или „смес от плодове и зеленчуци с произход от ЕС“;

б) „смес от плодове с произход от държави извън ЕС“, „смес от зеленчуци с произход от държави извън ЕС“ или „смес от плодове и зеленчуци с произход от държави извън ЕС“;

в) „смес от плодове с произход от ЕС и от държави извън ЕС“, „смес от зеленчуци с произход от ЕС и от държави извън ЕС“ или „смес от плодове и зеленчуци с произход от ЕС и от държави извън ЕС“.

(*) Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671).“

2) Приложение I се заменя с текста на приложението към настоящия регламент.

Член 2

Преходна разпоредба

Официално установените или приети кодови обозначения, представляващи опаковчика или изпращача, които не включват буквения ISO 3166 (alpha) код за държава/област, могат да продължат да се използват върху опаковките до 31 декември 2019 г.

Член 3

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на седмия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2018 година.

За Комисията

Председател

Jean-Claude JUNCKER

ПРИЛОЖЕНИЕ

„ПРИЛОЖЕНИЕ I

ПАЗАРНИ СТАНДАРТИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 3

ЧАСТ А

Общ пазарен стандарт

Настоящият общ пазарен стандарт има за цел да определи изискванията за качество на плодовете и зеленчуците след подготовка и опаковане.

Въпреки това след експедицията продуктите могат да показват следното в сравнение с изискванията на стандарта:

— лека загуба на свежест и твърдост,

— незначително влошаване на качеството в резултат на тяхното развитие и нетрайния им характер.

1. **Минимални изисквания**

При спазване на разрешените допустими отклонения, продуктите трябва да бъдат:

— цели,

— здрави; не се допускат продукти, засегнати от гниене или влошаване на качеството, което ги прави негодни за консумация,

— чисти, практически без видими чужди примеси,

— практически без вредители,

— без повреди, причинени от вредители, по плодовото месо,

— без повишена повърхностна влажност,

— без чужд мирис и/или вкус.

Състоянието на продуктите трябва да бъде такова, че те да могат:

— да издържат на транспорт и манипулации,

— да пристигнат на местоназначението в добро състояние.

2. **Минимални изисквания за зрялост**

Продуктите трябва да бъдат достатъчно развити, но не прекомерно развити, като плодовете трябва да имат задоволителна степен на зрялост и да не са презрели.

Развитието и степента на зрялост на продуктите трябва да бъдат такива, че те да могат да продължат процеса на зреене и да достигнат задоволителна степен на зрялост.

3. **Допустимо отклонение**

Допуска се 10 % от броя или теглото на продукта във всяка партида да не отговарят на минималните изисквания за качество. В рамките на това отклонение не повече от 2 % общо могат да бъдат продукти, засегнати от гниене.

4. **Маркировка**

Всяка опаковка ([1]) трябва да съдържа следните данни, нанесени с четливи и неизтриваеми букви, групирани от една и съща страна на опаковката и видими от външната ѝ страна.

([1]) Тези разпоредби относно маркировката не се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени в опаковки. Разпоредбите обаче се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени поотделно.

А. *Идентификация*

Името и физическия адрес на опаковчика и/или изпращача (например: улица/град/област/пощенски код и държава, ако е различна от държавата на произход).

Тези данни могат да бъдат заменени:

— за всички опаковки с изключение на предварителните опаковки — с официално установеното или прието кодово обозначение, представляващо опаковчика и/или изпращача, посочено в непосредствена близост до означението „Опаковчик и/или изпращач“ (или еквивалентни съкращения). Кодовото обозначение се предшества от буквения ISO 3166 (alpha) код за държава/област на признаващата държава, ако тя е различна от държавата на произход;

— само за предварителните опаковки — с името и адреса на установен в рамките на Съюза продавач, посочени в непосредствена близост до означението „Опакован за:“ или еквивалентно означение. В този случай етикетирането включва и код, представляващ опаковчика и/или изпращача. Продавачът предоставя цялата информация, която контролният орган сметне за необходима, относно значението на този код.

Б. *Произход*

Пълно наименование на държавата на произход ([2]). За продуктите с произход от държава членка наименованието е на езика на държавата на произход или на друг език, който е разбираем за потребителите в държавата на местоназначение. За другите продукти наименованието е на език, който е разбираем за потребителите в държавата на местоназначение.

Не е задължително посочените в първа алинея данни да бъдат обозначени върху опаковките, ако последните съдържат търговски опаковки, които са ясно видими отвън, и върху всяка от тях са обозначени тези данни. Тези опаковки не трябва да съдържат обозначения, които биха могли да бъдат подвеждащи. Когато такива опаковки са на палети, данните трябва да бъдат обозначени върху бележка, поставена на видно място най-малко върху две от страните на палета.

ЧАСТ Б

Специфични пазарни стандарти

ЧАСТ 1: *ПАЗАРЕН СТАНДАРТ ЗА ЯБЪЛКИ*

I. ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРОДУКТА

Настоящият стандарт се прилага за ябълки от сортовете (културните сортове), произхождащи от *Malus domestica* Borkh., предназначени за доставка в прясно състояние до потребителя, като се изключват ябълките, предназначени за промишлена преработка.

II. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО КАЧЕСТВОТО

Стандартът има за цел да определи изискванията за качество на ябълките след подготовка и опаковане.

Въпреки това след експедицията продуктите могат да показват следното в сравнение с изискванията на стандарта:

— лека загуба на свежест и твърдост,

— за продуктите, категоризирани в класове, различни от клас „Екстра“ — незначително влошаване на качеството в резултат на тяхното развитие и нетрайния им характер.

А. **Минимални изисквания**

При спазване на специалните разпоредби за всеки клас и на допустимите отклонения, ябълките от всички класове трябва да бъдат:

— цели,

— здрави; не се допускат продукти, засегнати от гниене или влошаване на качеството, което ги прави негодни за консумация,

— чисти, практически без видими чужди примеси,

— практически без вредители,

— без повреди, причинени от вредители, по плодовото месо,

([2]) Посочва се пълното или общоприетото наименование.

— без силно встъкляване, с изключение на обозначените с „V“ сортове, изброени в допълнението към настоящия стандарт,

— без повишена повърхностна влажност,

— без чужд мирис и/или вкус.

Развитието и състоянието на ябълките трябва да бъдат такива, че те да могат:

— да издържат на транспорт и манипулации, и

— да пристигнат на местоназначението в добро състояние.

Б. **Изисквания за зрялост**

Ябълките трябва да бъдат достатъчно развити и да имат задоволителна степен на зрялост.

Развитието и степента на зрялост на ябълките трябва да бъдат такива, че те да могат да продължат процеса на зреене и да достигнат необходимата степен на зрялост в зависимост от характеристиките на сорта.

За проверка на минималните изисквания за зрялост могат да се вземат предвид няколко показателя (например морфологичен аспект, вкус, твърдост и рефрактометричен индекс).

В. **Класификация**

Ябълките се класифицират в три класа, определени по-долу.

i) *клас „Екстра“*

Ябълките от този клас трябва да бъдат с най-високо качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта ([3]), и дръжката им трябва да бъде цяла.

Ябълките трябва да имат следното типично за сорта минимално оцветяване на повърхността:

— 3/4 от общата повърхност да бъде с червено оцветяване при група на оцветяване A,

— 1/2 от общата повърхност да бъде със смесено червено оцветяване при група на оцветяване B,

— 1/3 от общата повърхност да бъде с леко червено оцветяване, зачервяване или оцветяване на ивици при група на оцветяване C,

— няма изискване за минимално оцветяване при група на оцветяване D.

Плодовото месо трябва да бъде напълно здраво.

Ябълките трябва да бъдат без дефекти, с изключение на съвсем незначителни дефекти по повърхността, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката:

— съвсем незначителни дефекти по кората,

— съвсем незначителна ръждивост ([4]), например:

— кафяви петна, които не излизат извън дръжчената ямичка и не са груби, и/или

— отделни леки следи от ръждивост.

ii) *клас I*

Ябълките от този клас трябва да бъдат с добро качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта ([5]).

Ябълките трябва да имат следното типично за сорта минимално оцветяване на повърхността:

— 1/2 от общата повърхност да бъде с червено оцветяване при група на оцветяване A,

— 1/3 от общата повърхност да бъде със смесено червено оцветяване при група на оцветяване B,

([3]) Неизчерпателен списък на сортовете, с класификация по оцветяване и ръждивост, е даден в допълнението към настоящия стандарт.
([4]) Сортовете, които са обозначени с „R“ в допълнението към настоящия стандарт, са освободени от изискванията по отношение на ръждивостта.
([5]) Неизчерпателен списък на сортовете, с класификация по оцветяване и ръждивост, е даден в допълнението към настоящия стандарт.

— 1/10 от общата повърхност да бъде с леко червено оцветяване, зачервяване или оцветяване на ивици при група на оцветяване C,

— няма изискване за минимално оцветяване при група на оцветяване D.

Плодовото месо трябва да бъде напълно здраво.

Допускат се следните незначителни дефекти, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката:

— незначителен дефект във формата,

— незначителен дефект в развитието,

— незначителен дефект в оцветяването,

— незначителни набивания с обща площ, не по-голяма от 1 cm^2, и без изменение в оцветяването,

— незначителни дефекти по кората, които не трябва да надвишават:

— 2 cm дължина за дефектите с продълговата форма,

— 1 cm^2 обща площ за останалите дефекти, с изключение на струпясване (*Venturia inaequalis*), чиято площ сумарно не трябва да надвишава 0,25 cm^2,

— незначителна ръждивост ([6]), например:

— кафяви петна, които може да излизат леко извън дръжчената или чашечната ямичка, но да не са груби, и/или

— слаба мрежовидна ръждивост, която не надвишава 1/5 от общата повърхност на плода и не контрастира силно с основния цвят на плода, и/или

— силна ръждивост, която не надвишава 1/20 от общата повърхност на плода, като

— общата площ на слабата мрежовидна ръждивост и силната ръждивост не може да надвишава максимум 1/5 от общата повърхност на плода.

Дръжката може да липсва, при условие че дръжчената ямичка е чиста и кожицата около нея не е повредена.

iii) *клас II*

В този клас се включват ябълките, които не отговарят на изискванията за включване в по-горните класове, но отговарят на посочените по-горе минимални изисквания.

Плодовото месо трябва да бъде без съществени дефекти.

Допускат се следните дефекти, при условие че ябълките запазват основните си характеристики по отношение на качеството, съхраняемостта и представянето:

— дефекти във формата,

— дефекти в развитието,

— дефекти в оцветяването,

— незначителни набивания с площ, не по-голяма от 1,5 cm^2, които могат да имат леко изменение в оцветяването,

— дефекти по кората, които не трябва да надвишават:

— 4 cm дължина за дефектите с продълговата форма,

— 2,5 cm^2 обща площ за останалите дефекти, с изключение на струпясване (*Venturia inaequalis*), чиято площ сумарно не трябва да надвишава 1 cm^2;

([6]) Сортовете, които са обозначени с „R“ в допълнението към настоящия стандарт, са освободени от изискванията по отношение на ръждивостта.

— незначителна ръждивост ([7]), например:

— кафяви петна, които може да излизат извън дръжчената или чашечната ямичка и да бъдат леко груби, и/или

— слаба мрежовидна ръждивост, която не надвишава 1/2 от общата повърхност на плода и не контрастира силно с основния цвят на плода, и/или

— силна ръждивост, която не надвишава 1/3 от общата повърхност на плода, като

— общата площ на слабата мрежовидна ръждивост и силната ръждивост не може да надвишава максимум 1/2 от общата повърхност на плода.

III. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗМЕРА**

Размерът се определя по диаметъра на най-голямото напречно сечение на плода или по теглото.

Минималният размер е 60 mm, ако се определя по диаметъра, или 90 g, ако се определя по теглото. Плодове с по-малък размер се приемат, ако стойността по Брикс ([8]) на продукта е равна или по-голяма от 10,5° Брикс и размерът е не по-малък от 50 mm или 70 g.

За да се гарантира еднородност по отношение на размера, разликата в размера между продуктите от една и съща опаковка не може да надвишава:

а) за плодове, чийто размер се определя по диаметъра:

— 5 mm за плодовете от клас „Екстра“ и за плодовете от клас I и клас II, които са опаковани в редици и слоеве. Въпреки това за ябълки от сортовете Bramley's Seedling (Bramley, Triomphe de Kiel) и Horneburger разликата в диаметъра може да бъде 10 mm, и

— 10 mm за плодовете от клас I, които са опаковани в търговски опаковки или са в насипно състояние в опаковката. Въпреки това за ябълки от сортовете Bramley's Seedling (Bramley, Triomphe de Kiel) и Horneburger разликата в диаметъра може да бъде 20 mm.

б) за плодове, чийто размер се определя по теглото:

— За ябълките от клас „Екстра“ и ябълките от клас I и клас II, които са опаковани в редици и слоеве:

Диапазон (g)	Разлика в теглото (g)
70—90	15 g
91—135	20 g
136—200	30 g
201—300	40 g
> 300	50 g

— За плодовете от клас I, които са опаковани в търговски опаковки или са в насипно състояние в опаковката:

Диапазон (g)	Еднородност (g)
70—135	35
136—300	70
> 300	100

Няма изискване за еднородност по размер за плодовете от клас II, които са опаковани в търговски опаковки или са в насипно състояние в опаковката.

Сортовете миниатюрни ябълки, които са обозначени с „M“ в допълнението към настоящия стандарт, са освободени от изискванията по отношение на размера. Тези миниатюрни сортове трябва да имат минимална стойност по скалата на Брикс ([9]), равна на 12°.

([7]) Сортовете, които са обозначени с „R“ в допълнението към настоящия стандарт, са освободени от изискванията по отношение на ръждивостта.

([8]) Изчислена съгласно насоките на ОИСР за обективни анализи, които се намират на адрес: http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications.

([9]) Изчислена съгласно насоките на ОИСР за обективни анализи, които се намират на адрес: http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications.

IV. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ДОПУСТИМИТЕ ОТКЛОНЕНИЯ

На всички етапи от предлагането на пазара, във всяка партида се допускат отклонения по отношение на качеството и размера за продукти, които не отговарят на изискванията за посочения клас.

А. Допустими отклонения по отношение на качеството

i) *клас „Екстра“*

Допуска се общо 5 % от броя или теглото на ябълките да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас I. В рамките на това отклонение не повече от 0,5 % общо могат да бъдат продукти, които отговарят на изискванията за качество на клас II.

ii) *клас I*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на ябълките да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас II. В рамките на това отклонение не повече от 1 % общо могат да бъдат продукти, които не отговарят нито на изискванията за качество на клас II, нито на минималните изисквания, или да бъдат продукти, засегнати от гниене.

iii) *клас II*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на ябълките да не отговарят нито на изискванията за този клас, нито на минималните изисквания. В рамките на това отклонение не повече от 2 % общо могат да бъдат продукти, засегнати от гниене.

Б. Допустими отклонения по отношение на размера

За всички класове: допуска се общо 10 % от броя или теглото на ябълките да не отговарят на изискванията по отношение на размера. Това допустимо отклонение не може да се разширява, така че да включва продукти с размер:

— 5 mm или повече от 5 mm под минималния диаметър,

— 10 g или повече от 10 g под минималното тегло.

V. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПРЕДСТАВЯНЕТО

А. Еднородност

Съдържанието на всяка опаковка трябва да бъде еднородно и да съдържа само ябълки от един и същ произход, сорт, качество и размер (ако се категоризират по размер) и с еднаква степен на зрялост.

За клас „Екстра“ се изисква еднородност и по отношение на оцветяването.

Въпреки това смес от ябълки от ясно различаващи се сортове може да се пакетира заедно в една търговска опаковка, при условие че имат еднородно качество и — за всеки съответен сорт — еднороден произход. Не се изисква еднородност по размер.

Видимата част от съдържанието на опаковката трябва да е представителна за цялото съдържание. Информацията, нанесена с лазер върху отделните плодове, не трябва да причинява дефекти по месестата част или по кората.

Б. Опаковане

Ябълките трябва да бъдат опаковани по начин, осигуряващ запазването им. По-специално търговските опаковки с нетно тегло над 3 kg трябва да бъдат достатъчно твърди, за да се осигури правилното запазване на продуктите.

Материалите, използвани вътре в опаковката, трябва да са чисти и с такова качество, че да не причиняват външни или вътрешни повреди на продукта. Използването на материали, и по-специално на хартии или етикети, съдържащи търговски обозначения, е разрешено, при условие че при отпечатването или залепването им не е използвано токсично мастило или лепило.

Индивидуално поставените върху продукта стикери трябва да бъдат такива, че след отстраняването им да не оставят видими следи от лепило и да не причиняват дефекти по кората.

В опаковките не трябва да има никакви чужди примеси.

VI. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО МАРКИРОВКАТА**

Всяка опаковка ([10]) трябва да съдържа следните данни, нанесени с четливи и неизтриваеми букви, групирани от една и съща страна на опаковката и видими от външната ѝ страна.

А. **Идентификация**

Името и физическия адрес на опаковчика и/или изпращача (например улица/град/област/пощенски код и държава, ако е различна от държавата на произход).

Тези данни могат да бъдат заменени:

— за всички опаковки с изключение на предварителните опаковки — с официално установеното или прието кодово обозначение, представляващо опаковчика и/или изпращача, посочено в непосредствена близост до означението „Опаковчик и/или изпращач“ (или еквивалентни съкращения). Кодовото обозначение се предшества от буквения ISO 3166 (alpha) код за държава/област на признаващата държава, ако тя е различна от държавата на произход;

— само за предварителните опаковки — с името и адреса на установен в рамките на Съюза продавач, посочени в непосредствена близост до означението „Опакован за:“ или еквивалентно означение. В този случай етикетирането включва и код, представляващ опаковчика и/или изпращача. Продавачът предоставя цялата информация, която контролният орган сметне за необходима, относно значението на този код.

Б. **Естество на продукта**

— „Ябълки“, ако съдържанието не се вижда отвън.

— Наименование на сорта. При смес от ябълки от ясно различаващи се сортове — наименованията на всеки един от различните сортове.

Наименованието на сорта може да се замени със синоним. Търговско наименование ([11]) може да се посочи само като допълнение към наименованието на сорта или синонима.

При мутанти със защита на сорта това наименование на сорта може да замени основното наименование на сорта. При мутанти без защита на сорта това наименование на мутанта може да се посочи само като допълнение към основното наименование на сорта.

— „Миниатюрен сорт“, когато е уместно.

В. **Произход на продукта**

Държава на произход ([12]) и, по желание, района на производство или националното, регионалното или местното наименование.

При смес от ясно различаващи се сортове ябълки с различен произход, всяка държава на произход трябва да бъде означена до наименованието на съответния сорт.

Г. **Търговски характеристики**

— Клас

— Размер или — за плодовете, опаковани в редици и слоеве — брой на единичните бройки.

Ако идентифицирането е по размер, той се посочва:

а) за продуктите, по отношение на които се прилагат правилата за еднородност — като минимален и максимален диаметър или минимално и максимално тегло;

б) по желание, за продуктите, по отношение на които не се прилагат правилата за еднородност — като диаметър или тегло на най-малкия плод в опаковката, следван от израза „и повече“ или еквивалентен израз, или, когато е уместно, следван от диаметъра или теглото на най-големия плод в опаковката.

Д. **Официален знак за контрол (не е задължителен)**

Не е задължително посочените в първа алинея данни да бъдат обозначени върху опаковките, ако последните съдържат търговски опаковки, които са ясно видими отвън, и върху всяка от тях са обозначени тези данни. Тези опаковки не трябва да съдържат обозначения, които биха могли да бъдат подвеждащи. Когато такива опаковки са на палети, данните трябва да бъдат обозначени върху бележка, поставена на видно място най-малко върху две от страните на палета.

([10]) Тези разпоредби относно маркировката не се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени в опаковки. Разпоредбите обаче се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени поотделно.

([11]) Търговското наименование може да бъде търговска марка, за която е потърсена или получена защита, или всяко друго търговско обозначение.

([12]) Посочва се пълното или общоприетото наименование.

Допълнение

Неизчерпателен списък на сортовете ябълки

Ябълките от сортове, които не са включени в настоящия списък, се окачествяват в зависимост от характеристиките на съответния сорт.

Някои от сортовете, включени в следната таблица, могат да бъдат предлагани на пазара с наименования, за които е потърсена защитата на търговска марка или е получена такава в една или повече държави. Първите три колони на таблицата по-долу нямат за цел да включват такива търговски марки. Данни за някои известни търговски марки са включени в четвъртата колона само с информативна цел.

Легенда:

M = миниатюрен сорт

R = сорт с ръждивост

V = встъкляване

* = мутант без защита на сорта, но свързан с регистрирана/защитена търговска марка; мутантите, които не са отбелязани със звездичка, са защитени сортове.

Сортове	Мутант	Синоними	Търговски марки	Група според оцветяването	Допълнителни характеристики
African Red			African Carmine ™	B	
Akane		Tohoku 3, Primerouge		B	
Alkmene		Early Windsor		C	
Alwa				B	
Amasya				B	
Ambrosia			Ambrosia ®	B	
Annurca				B	
Ariane			Les Naturianes ®	B	
Arlet		Swiss Gourmet		B	R
AW 106			Sapora ®	C	
Belgica				B	
Belle de Boskoop		Schone van Boskoop, Goudreinette		D	R
	Boskoop rouge	Red Boskoop, Roter Boskoop, Rode Boskoop		B	R
	Boskoop Valastrid			B	R
Berlepsch		Freiherr von Berlepsch		C	
	Berlepsch rouge	Red Berlepsch, Roter Berlepsch		B	

Сортове	Мутант	Синоними	Търговски марки	Група според оцветяването	Допълнителни характеристики
Braeburn				B	
	Hidala		Hillwell ®	A	
	Joburn		Aurora ™, Red Braeburn ™, Southern Rose ™	A	
	Lochbuie Red Braeburn			A	
	Mahana Red Braeburn		Redfield ®	A	
	Mariri Red		Eve ™, Aporo ®	A	
	Royal Braeburn			A	
Bramley's Seedling		Bramley, Triomphe de Kiel		D	
Cardinal				B	
Caudle			Cameo ®, Camela®	B	
	Cauflight		Cameo ®, Camela®	A	
CIV323			Isaaq ®	B	
CIVG198			Modi ®	A	
Civni			Rubens ®	B	
Collina				C	
Coop 38			Goldrush ®, Delisdor ®	D	R
Coop 39			Crimson Crisp ®	A	
Coop 43			Juliet ®	B	
Coromandel Red		Corodel		A	
Cortland				B	
Cox's Orange Pippin		Cox orange, Cox's O.P.		C	R
Cripps Pink			Pink Lady ®, Flavor Rose ®	C	
	Lady in Red		Pink Lady ®	B	
	Rosy Glow		Pink Lady ®	B	
	Ruby Pink			B	
Cripps Red			Sundowner ™, Joya ®	B	
Dalinbel			Antares ®	B	R
Delblush			Tentation ®	D	

Сортове	Мутант	Синоними	Търговски марки	Група според оцветяването	Допълнителни характеристики
Delcorf			Delbarestivale ®	C	
	Celeste			B	
	Bruggers Festivale		Sissired ®	A	
	Dalili		Ambassy ®	A	
	Wonik*		Appache ®	A	
Delcoros			Autento ®	A	
Delgollune			Delbard Jubilé ®	B	
Delicious ordinaire		Ordinary Delicious		B	
Discovery				C	
Dykmanns Zoet				C	
Egremont Russet				D	R
Elise		De Roblos, Red Delight		A	
Elstar				C	
	Bel-El		Red Elswout ®	C	
	Daliest		Elista ®	C	
	Daliter		Elton ™	C	
	Elshof			C	
	Elstar Boerekamp		Excellent Star ®	C	
	Elstar Palm		Elstar PCP ®	C	
	Goedhof		Elnica ®	C	
	Red Elstar			C	
	RNA9842		Red Flame ®	C	
	Valstar			C	
	Vermuel		Elrosa ®	C	
Empire				A	
Fiesta		Red Pippin		C	
Fresco			Wellant ®	B	R

Сортове	Мутант	Синоними	Търговски марки	Група според оцветяването	Допълнителни характеристики
Fuji				B	V
	Aztec		Fuji Zhen ®	A	V
	Brak		Fuji Kiku ® 8	B	V
	Fuji Fubrax		Fuji Kiku ® Fubrax	B	V
	Fuji Supreme			A	V
	Heisei Fuji		Beni Shogun ®	A	V
	Raku-Raku			B	V
Gala				C	
	Baigent		Brookfield ®	A	
	Bigigalaprim		Early Red Gala ®	B	
	Fengal		Gala Venus	A	
	Gala Schnico		Schniga ®	A	
	Gala Schnico Red		Schniga ®	A	
	Galaval			A	
	Galaxy		Selekta ®	B	
	Gilmac		Neon ®	A	
	Imperial Gala			B	
	Jugula			B	
	Mitchgla		Mondial Gala ®	B	
	Natali Gala			B	
	Regal Prince		Gala Must ®	B	
	Royal Beaut			A	
	Simmons		Buckeye ® Gala	A	
Gloster				B	
Golden 972				D	
Golden Delicious		Golden		D	
	CG10 Yellow Delicious		Smothee ®	D	
	Golden Delicious Reinders		Reinders ®	D	

Сортове	Мутант	Синоними	Търговски марки	Група според оцветяването	Допълнителни характеристики
	Golden Parsi		Da Rosa ®	D	
	Leratess		Pink Gold ®	D	
	Quemoni		Rosagold ®	D	
Goldstar			Rezista Gold Granny ®	D	
Gradigold			Golden Supreme ™, Golden Extreme ™	D	
Gradiyel			Goldkiss ®	D	
Granny Smith				D	
	Dalivair		Challenger ®	D	
Gravensteiner		Gravenstein		D	
Hokuto				C	
Holsteiner Cox		Holstein		C	R
Honeycrisp			Honeycrunch ®	C	
Horneburger				D	
Idared				B	
	Idaredest			B	
	Najdared			B	
Ingrid Marie				B	R
James Grieve				D	
Jonagold				C	
	Early Jonagold		Milenga ®	C	
	Dalyrian			C	
	Decosta			C	
	Jonagold Boerekamp		Early Queen ®	C	
	Jonagold Novajo	Veulemanns		C	
	Jonagored		Morren's Jonagored ®	C	
	Jonagored Supra		Morren's Jonagored ® Supra ®	C	
	Red Jonaprince		Wilton's ®, Red Prince ®	C	
	Rubinstar			C	
	Schneica	Jonica		C	
	Vivista			C	

Сортове	Мутант	Синоними	Търговски марки	Група според оцветяването	Допълнителни характеристики
Jonathan				B	
Karmijn de Sonnaville				C	R
La Flamboyante			Mairac ®	B	
Laxton's Superb				C	R
Ligol				B	
Lobo				B	
Lurefresh			Redlove ® Era ®	A	
Lureprec			Redlove ® Circe ®	A	
Luregust			Redlove ® Calypso ®	A	
Luresweet			Redlove ® Odysso ®	A	
Maigold				B	
Maribelle			Lola ®	B	
McIntosh				B	
Melrose				C	
Milwa			Diwa ®, Junami ®	B	
Moonglo				C	
Morgenduft		Imperatore		B	
Mountain Cove			Ginger Gold ™	D	
Mutsu		Crispin		D	
Newton				C	
Nicogreen			Greenstar ®	D	
Nicoter			Kanzi ®	B	
Northern Spy				C	
Ohrin		Orin		D	
Paula Red				B	
Pinova			Corail ®	C	
	RoHo 3615		Evelina ®	B	
Piros				C	
Plumac			Koru ®	B	

Сортове	Мутант	Синоними	Търговски марки	Група според оцветяването	Допълнителни характеристики
Prem A153			Lemonade ®, Honeymoon ®	C	
Prem A17			Smitten ®	C	
Prem A280			Sweetie™	B	
Prem A96			Rockit ™	B	M
Rafzubin			Rubinette ®	C	
	Rafzubex		Rubinette ® Rosso	A	
Rajka			Rezista Romelike ®	B	
Red Delicious		Rouge américaine		A	
	Campsur		Red Chief ®	A	
	Erovan		Early Red One ®	A	
	Evasni		Scarlet Spur ®	A	
	Stark Delicious			A	
	Starking			C	
	Starkrimson			A	
	Starkspur			A	
	Topred			A	
	Trumdor		Oregon Spur Delicious ®	A	
Reine des Reinettes		Gold Parmoné, Goldparmäne		C	V
Reinette grise du Canada		Graue Kanadarenette, Renetta Canada		D	R
Rome Beauty		Belle de Rome, Rome, Rome Sport		B	
Rubin				C	
Rubinola				B	
Šampion		Shampion, Champion, Szampion		B	
	Reno 2			A	
	Šampion Arno	Szampion Arno		A	
Santana				B	

Сортове	Мутант	Синоними	Търговски марки	Група според оцветяването	Допълнителни характеристики
Sciearly			Pacific Beauty ™	A	
Scifresh			Jazz ™	B	
Sciglo			Southern Snap ™	A	
Scilate			Envy ®	B	
Sciray		GS48		A	
Scired			Pacific Queen ™	A	R
Sciros			Pacific Rose ™	A	
Senshu				C	
Spartan				A	
Stayman				B	
Summerred				B	
Sunrise				A	
Sunset				D	R
Suntan				D	R
Sweet Caroline				C	
Topaz				B	
Tydeman's Early Worcester		Tydeman's Early		B	
Tsugaru				C	
UEB32642			Opal ®	D	
Worcester Pearmain				B	
York				B	
Zari				B	

ЧАСТ 2: *ПАЗАРЕН СТАНДАРТ ЗА ЦИТРУСОВИ ПЛОДОВЕ*

I. **ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРОДУКТА**

Настоящият стандарт се прилага за цитрусови плодове от сортовете (културните сортове), произхождащи от следните видове, предназначени за доставка в прясно състояние до потребителя, като се изключват цитрусовите плодове, предназначени за промишлена преработка.

— лимони, произхождащи от вида *Citrus limon* (L.) Burm. f. и неговите хибриди,

— мандарини, произхождащи от вида *Citrus reticulata* Blanco, включително сатсумаси (*Citrus unshiu* Marcow), клементинки (*Citrus clementina* hort. ex Tanaka), обикновени мандарини (*Citrus deliciosa* Ten.) и тангерини (*Citrus tangerina* Tanaka), произхождащи от тези видове и техните хибриди,

— портокали, произхождащи от вида *Citrus sinensis* (L.) Osbeck и неговите хибриди.

II. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО КАЧЕСТВОТО**

Стандартът има за цел да определи изискванията за качество на цитрусовите плодове след подготовка и опаковане.

Въпреки това след експедицията продуктите могат да показват следното в сравнение с изискванията на стандарта:

— лека загуба на свежест и твърдост,

— за продуктите, категоризирани в класове, различни от клас „Екстра“ — незначително влошаване на качеството в резултат на тяхното развитие и нетрайния им характер.

А. **Минимални изисквания**

При спазване на специалните разпоредби за всеки клас и на допустимите отклонения, цитрусовите плодове от всички класове трябва да бъдат:

— цели,

— без набивания и/или големи зараснали прорези,

— здрави; не се допускат продукти, засегнати от гниене или влошаване на качеството, което ги прави негодни за консумация,

— чисти, практически без видими чужди примеси,

— практически без вредители,

— без повреди, причинени от вредители, по плодовото месо,

— без признаци на сбръчкване и изсъхване,

— без повреди, причинени от ниски температури или измръзване,

— без повишена повърхностна влажност,

— без чужд мирис и/или вкус.

Развитието и състоянието на цитрусовите плодове трябва да бъдат такива, че те да могат:

— да издържат на транспорт и манипулации, и

— да пристигнат на местоназначението в добро състояние.

Б. **Изисквания за зрялост**

Цитрусовите плодове трябва да са достигнали достатъчна степен на развитие и зрялост, като се имат предвид съответните критерии за сорта, времето на беритба и областта на производство.

Зрелостта на цитрусовите плодове се дефинира чрез следните показатели, определени за всеки от посочените по-долу видове:

— минимално съдържание на сок,

— минимално съотношение захари/киселини ([13]),

— оцветяване.

Степента на оцветяване трябва да бъде такава, че в края на нормалното си развитие цитрусовите плодове да са достигнали типичното за сорта оцветяване в момента на доставянето им на местоназначението.

	Минимално съдържание на сок (в проценти)	Минимално съотношение захари/киселини	Оцветяване
Лимони	20		Трябва да бъде типично за сорта. Допускат се плодове със зелено (но не тъмнозелено) оцветяване, при условие че отговарят на минималните изисквания за съдържание на сок.

([13]) Изчислено съгласно насоките на ОИСР за обективни анализи, които се намират на адрес: http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications.

	Минимално съдържание на сок (в проценти)	Минимално съотношение захари/киселини	Оцветяване
Сатсумаси, клементинки, други сортове мандарини и техните хибриди			
Сатсумаси	33	6,5:1	Трябва да бъде типично за сорта върху най-малко една трета от повърхността на плода.
Клементинки	40	7,0:1	
Други сортове мандарини и техните хибриди	33	7,5:1 [1]	
Портокали			
Червени портокали	30	6,5:1	Трябва да бъде типично за сорта. Допускат се плодове със светлозелено оцветяване, което не надвишава една пета от общата повърхност на плода, при условие че отговарят на минималните изисквания за съдържание на сок. Допуска се портокалите, произведени в области с високи температури и висока относителна влажност през периода на развитие, да имат зелено оцветяване, надвишаващо една пета от повърхността на плода, при условие че отговарят на минималните изисквания за съдържание на сок.
Портокали от групата „Navels“ (пъпови портокали)	33	6,5:1	
Други сортове	35	6,5:1	
Mosambi, Sathgudi и Pacitan със зелено оцветяване, надвишаващо една пета от повърхността на плода	33		
Други сортове със зелено оцветяване, надвишаващо една пета от повърхността на плода	45		

[1] За сортовете Mandora и Minneola минималното съотношение захари/киселини е 6,0:1 до края на пазарната година, която започва на 1 януари 2023 г.

Цитрусовите плодове, които отговарят на тези изисквания за зрялост, могат да бъдат обработени за премахване на зеленото оцветяване. Тази обработка се допуска само при условие, че не се променят другите естествени органолептични качества.

B. **Класификация**

Цитрусовите плодове се класифицират в три класа, определени по-долу:

i) *клас „Екстра“*

Цитрусовите плодове от този клас трябва да бъдат с най-високо качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта и/или търговския тип.

Те трябва да бъдат без дефекти, с изключение на съвсем незначителни дефекти по повърхността, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката.

ii) *клас I*

Цитрусовите плодове от този клас трябва да бъдат с добро качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта и/или търговския тип.

Допускат се следните незначителни дефекти, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката:

— незначителен дефект във формата,

— незначителни дефекти в оцветяването, включително лек слънчев пригор,

— незначителни прогресивно нарастващи дефекти по кората, при условие че не засягат плодовото месо,

— незначителни дефекти по кората, характерни за процеса на формиране на плода, като сребристи петна, ръждиви петна или повреди от вредители,

— незначителни зараснали наранявания с механичен произход, например повреди от градушка, триене или повреди при манипулации,

— незначително и частично откъсване на перикарпа (кората) за всички плодове от групата на мандарините.

iii) *клас II*

В този клас се включват цитрусовите плодове, които не отговарят на изискванията за включване в по-горните класове, но отговарят на посочените по-горе минимални изисквания.

Допускат се следните дефекти, при условие че цитрусовите плодове запазват основните си характеристики по отношение на качеството, съхраняемостта и представянето:

— дефекти във формата,

— дефекти в оцветяването, включително слънчев пригор,

— прогресивно нарастващи дефекти по кората, при условие че не засягат плодовото месо,

— дефекти по кората, характерни за процеса на формиране на плода, като сребристи петна, ръждиви петна или повреди от вредители,

— зараснали наранявания с механичен произход, например повреди от градушка, триене или повреди при манипулации,

— зараснали повърхностни белези и изменения по кората,

— груба кора,

— незначително и частично откъсване на перикарпа (кората) за портокалите и частично откъсване на перикарпа (кората) за всички плодове от групата на мандарините.

III. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗМЕРА**

Размерът се определя по диаметъра на най-голямото напречно сечение на плода или по броя.

А. **Минимален размер**

Прилагат се следните минимални размери:

Плод	Диаметър (mm)
Лимони	45
Сатсумаси, други сортове мандарини и хибриди	45
Клементинки	35
Портокали	53

Б. **Еднородност**

Цитрусовите плодове могат да се категоризират по размер по един от следните възможни начини:

а) За да се гарантира еднородност по отношение на размера, разликата в размера между продуктите от една и съща опаковка не може да надвишава:

— 10 mm, ако диаметърът на най-малкия плод (посочен върху опаковката) е < 60 mm,

— 15 mm, ако диаметърът на най-малкия плод (посочен върху опаковката) е ≥ 60 mm, но < 80 mm,

— 20 mm, ако диаметърът на най-малкия плод (посочен върху опаковката) е ≥ 80 mm, но < 110 mm,

— няма ограничение за разликата в диаметъра при плодове ≥ 110 mm.

б) Когато се използват кодове на категориите по размер, трябва да се спазват кодовете и граничните размери в следните таблици:

	Код на категорията по размер	Диаметър (mm)
Лимони		
	0	79—90
	1	72—83
	2	68—78
	3	63—72
	4	58—67
	5	53—62
	6	48—57
	7	45—52
Сатсумаси, клементинки и други сортове мандарини и хибриди		
	1 - XXX	78 и повече
	1 - XX	67—78
	1 или 1 - X	63—74
	2	58—69
	3	54—64
	4	50—60
	5	46—56
	6 [1]	43—52
	7	41—48
	8	39—46
	9	37—44
	10	35—42
Портокали		
	0	92—110
	1	87—100
	2	84—96
	3	81—92
	4	77—88
	5	73—84
	6	70—80
	7	67—76
	8	64—73
	9	62—70
	10	60—68
	11	58—66
	12	56—63
	13	53—60

[1] Размерите под 45 mm се отнасят само до клементинките.

Освен ако не е посочено друго, еднородността по размер се постига чрез горепосочените скàли на размерите, както следва:

За плодовете в насипно състояние в контейнери и плодовете в търговски опаковки с максимално нетно тегло 5 kg максималната разлика не трябва да бъде по-голяма от граничните размери, получени чрез групиране на три последователни размера съгласно скàлата на размерите.

в) За плодовете, които се категоризират по брой, разликата в размера трябва да съответства на а).

IV. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ДОПУСТИМИТЕ ОТКЛОНЕНИЯ

На всички етапи от предлагането на пазара, във всяка партида се допускат отклонения по отношение на качеството и размера за продукти, които не отговарят на изискванията за посочения клас.

А. Допустими отклонения по отношение на качеството

i) *клас „Екстра“*

Допуска се общо 5 % от броя или теглото на цитрусовите плодове да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас I. В рамките на това отклонение не повече от 0,5 % общо могат да бъдат продукти, които отговарят на изискванията за качество на клас II.

ii) *клас I*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на цитрусовите плодове да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас II. В рамките на това отклонение не повече от 1 % общо могат да бъдат продукти, които не отговарят нито на изискванията за качество на клас II, нито на минималните изисквания, или да бъдат продукти, засегнати от гниене.

iii) *клас II*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на цитрусовите плодове да не отговарят нито на изискванията за този клас, нито на минималните изисквания. В рамките на това отклонение не повече от 2 % общо могат да бъдат продукти, засегнати от гниене.

Б. Допустими отклонения по отношение на размера

За всички класове: допуска се общо 10 % от броя или теглото на цитрусовите плодове да отговарят на категорията по размер, намираща се непосредствено под и/или непосредствено над посочената върху опаковката категория (или посочените върху опаковката категории в случай на комбинация от три категории по размер).

Във всички случаи допустимото отклонение от 10 % се отнася само за плодовете, чийто размер е не по-малък от следните минимални стойности:

Плод	Диаметър (mm)
Лимони	43
Сатсумаси, други сортове мандарини и хибриди	43
Клементинки	34
Портокали	50

V. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПРЕДСТАВЯНЕТО

А. Еднородност

Съдържанието на всяка опаковка трябва да бъде еднородно и да съдържа само цитрусови плодове от един и същ произход, сорт или търговски тип, качество и размер и със сравнително еднаква степен на зрялост и развитие.

Освен това за клас „Екстра“ се изисква еднородност и по отношение на оцветяването.

Въпреки това смес от цитрусови плодове от ясно различаващи се видове може да се пакетира заедно в една търговска опаковка, при условие че имат еднородно качество и — за всеки съответен вид — еднороден сорт или търговски тип и еднороден произход. Не се изисква еднородност по размер.

Видимата част от съдържанието на опаковката трябва да е представителна за цялото съдържание.

Б. **Опаковане**

Цитрусовите плодове трябва да бъдат опаковани по начин, осигуряващ запазването им.

Материалите, използвани вътре в опаковката, трябва да са чисти и с такова качество, че да не причиняват външни или вътрешни повреди на продукта. Използването на материали, и по-специално на хартии или етикети, съдържащи търговски обозначения, е разрешено, при условие че при отпечатването или залепването им не е използвано токсично мастило или лепило.

Индивидуално поставените върху продукта стикери трябва да бъдат такива, че след отстраняването им да не оставят видими следи от лепило и да не причиняват дефекти по кората. Информацията, нанесена с лазер върху отделните плодове, не трябва да причинява дефекти по месестата част или по кората.

Когато плодовете са опаковани с хартия, трябва да се използва тънка, суха, нова и без мирис хартия ([14]).

Забранено е използването на каквито и да е вещества, които биха могли да променят естествените свойства на цитрусовите плодове, особено техния вкус или мирис ([15]).

В опаковките не трябва да има никакви чужди примеси. Допуска се обаче наличието на плодове с къси (не дървесни) клонки и зелени листа, неотделени от плодовете.

VI. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО МАРКИРОВКАТА**

Всяка опаковка ([16]) трябва да съдържа следните данни, нанесени с четливи и неизтриваеми букви, групирани от една и съща страна на опаковката и видими от външната ѝ страна.

А. **Идентификация**

Името и физическия адрес на опаковчика и/или изпращача (например улица/град/област/пощенски код и държава, ако е различна от държавата на произход).

Тези данни могат да бъдат заменени:

— за всички опаковки с изключение на предварителните опаковки — с официално установеното или прието кодово обозначение, представляващо опаковчика и/или изпращача, посочено в непосредствена близост до означението „Опаковчик и/или изпращач“ (или еквивалентни съкращения). Кодовото обозначение се предшества от буквения ISO 3166 (alpha) код за държава/област на признаващата държава, ако тя е различна от държавата на произход;

— само за предварителните опаковки — с името и адреса на установен в рамките на Съюза продавач, посочени в непосредствена близост до означението „Опакован за:“ или еквивалентно означение. В този случай етикетирането включва и код, представляващ опаковчика и/или изпращача. Продавачът предоставя цялата информация, която контролният орган сметне за необходима, относно значението на този код.

Б. **Естество на продукта**

— „Лимони“, „Мандарини“ или „Портокали“, ако продуктът не се вижда отвън.

— „Смес от цитрусови плодове“ или еквивалентно обозначение и общоприетите наименования на отделните видове при смес от цитрусови плодове от ясно различаващи се видове.

— За портокали — наименованието на сорта и/или съответната сортова група при „Navels“ и „Valencias“.

— За „Сатсумаси“ и „Клементинки“ се изисква да се посочи общоприетото наименование на вида, а наименованието на сорта не е задължително.

— За другите мандарини и техните хибриди се изисква да се посочи наименованието на сорта.

— За лимони: наименованието на сорта не е задължително.

— „Със семки“ при клементинки с повече от 10 семки.

— „Без семки“ (незадължително, понякога цитрусовите плодове без семки може да съдържат семки).

([14]) Използването на консерванти или други химични средства, които могат да придадат на кората на плода чужд мирис, се разрешава само ако това е съвместимо с приложимите разпоредби на Европейския съюз.

([15]) Използването на консерванти или други химични средства, които могат да придадат на кората на плода чужд мирис, се разрешава само ако това е съвместимо с приложимите разпоредби на Европейския съюз.

([16]) Тези разпоредби относно маркировката не се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени в опаковки. Разпоредбите обаче се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени поотделно.

В. **Произход на продукта**

— Държава на произход ([17]) и, по желание, района на производство или националното, регионалното или местното наименование.

— При смес от цитрусови плодове от ясно различаващи се видове с различен произход, всяка държава на произход трябва да бъде означена до наименованието на съответния вид.

Г. **Търговски характеристики**

— Клас.

— Размер, изразен като:

— Минимален и максимален размер (в mm) или

— Код/кодове на категорията по размер, след който/които по желание се посочва минимален и максимален размер или

— Брой.

— По целесъобразност, указване на консервантите или на други химични вещества, използвани за третиране на плодовете след прибирането на реколтата

Д. **Официален знак за контрол (не е задължителен)**

Не е задължително посочените в първа алинея данни да бъдат обозначени върху опаковките, ако последните съдържат търговски опаковки, които са ясно видими отвън, и върху всяка от тях са обозначени тези данни. Тези опаковки не трябва да съдържат обозначения, които биха могли да бъдат подвеждащи. Когато такива опаковки са на палети, данните трябва да бъдат обозначени върху бележка, поставена на видно място най-малко върху две от страните на палета.

ЧАСТ 3: *ПАЗАРЕН СТАНДАРТ ЗА КИВИ*

I. **ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРОДУКТА**

Настоящият стандарт се прилага за плодовете киви (наричани също *Актинидия* или киви) от сортовете (културните сортове), произхождащи от *Actinidia chinensis* Planch. и *Actinidia deliciosa* (A. Chev.), C.F. Liang and A.R. Ferguson, предназначени за доставка в прясно състояние до потребителя, като се изключват плодовете киви, предназначени за промишлена преработка.

II. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО КАЧЕСТВОТО**

Стандартът има за цел да определи изискванията за качество на плодовете киви след подготовка и опаковане.

Въпреки това след експедицията продуктите могат да показват следното в сравнение с изискванията на стандарта:

— лека загуба на свежест и твърдост,

— за продуктите, категоризирани в класове, различни от клас „Екстра“ — незначително влошаване на качеството в резултат на тяхното развитие и нетрайния им характер.

А. **Минимални изисквания**

При спазване на специалните разпоредби за всеки клас и на допустимите отклонения, плодовете киви от всички класове трябва да бъдат:

— цели (но без дръжка),

— здрави; не се допускат продукти, засегнати от гниене или влошаване на качеството, което ги прави негодни за консумация,

— чисти, практически без видими чужди примеси,

— практически без вредители,

— без повреди, причинени от вредители, по плодовото месо,

— достатъчно твърди; не меки, набръчкани или воднисти,

— добре оформени, като не се допускат срасналите по два или няколко плода,

— без повишена повърхностна влажност,

— без чужд мирис и/или вкус.

([17]) Посочва се пълното или общоприетото наименование.

Развитието и състоянието на плодовете киви трябва да бъдат такива, че те да могат:

— да издържат на транспорт и манипулации, и

— да пристигнат на местоназначението в добро състояние.

Б. **Минимални изисквания за зрялост**

Плодовете киви трябва да бъдат достатъчно развити и да имат задоволителна степен на зрялост.

За да отговарят на това изискване, при опаковане плодовете трябва да са достигнали степен на зрялост най-малко 6,2° Брикс ([18]) или 15 % средно съдържание на сухо вещество, така че да достигнат 9,5° Брикс ([18]) на входа на веригата за дистрибуция.

В. **Класификация**

Плодовете киви се класифицират в три класа, определени по-долу:

i) *клас „Екстра“*

Плодовете киви от този клас трябва да бъдат с най-високо качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта.

Плодовете трябва да бъдат твърди, а плодовото месо да бъде напълно здраво.

Плодовете киви трябва да бъдат без дефекти, с изключение на съвсем незначителни дефекти по повърхността, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката.

Съотношението между минималния и максималния диаметър на плода, измерено при най-голямото напречно сечение, трябва да бъде 0,8 или повече.

ii) *клас I*

Плодовете киви от този клас трябва да бъдат с добро качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта.

Плодовете трябва да бъдат твърди, а плодовото месо да бъде напълно здраво.

Допускат се следните незначителни дефекти, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката:

— незначителен дефект във формата (но без подутини или деформации),

— незначителни дефекти в оцветяването,

— незначителни дефекти по кожицата, при условие че общата засегната площ не надвишава 1 cm^2,

— малък „белег на Хейуърд“ като надлъжни линии и без издутини.

Съотношението между минималния и максималния диаметър на плода, измерено при най-голямото напречно сечение, трябва да бъде 0,7 или повече.

iii) *клас II*

В този клас се включват плодовете киви, които не отговарят на изискванията за включване в по-горните класове, но отговарят на посочените по-горе минимални изисквания.

Плодовете трябва да бъдат достатъчно твърди, а плодовото месо да бъде без сериозни дефекти.

Допускат се следните дефекти, при условие че плодовете киви запазват основните си характеристики по отношение на качеството, съхраняемостта и представянето:

— дефекти във формата,

— дефекти в оцветяването,

— дефекти по кожицата, като например малки зараснали разрези или тъкан с белези/драскотини, при условие че общата засегната площ не надвишава 2 cm^2,

— няколко по-ясно изразени „белега на Хейуърд“ с лека издутина,

— незначителни набивания.

([18]) Изчислен съгласно насоките на ОИСР за обективни анализи, които се намират на адрес: http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications.

III. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗМЕРА**

Размерът се определя по теглото на плода.

Минималното тегло за клас „Екстра“ е 90 g, за клас I е 70 g, а за клас II е 65 g.

За да се гарантира еднородност по отношение на размера, разликата в размера между продуктите от една и съща опаковка не може да надвишава:

— 10 g за плодове с тегло до 85 g,

— 15 g за плодове с тегло от 85 g до 120 g,

— 20 g за плодове с тегло от 120 g до 150 g,

— 40 g за плодове с тегло 150 g или повече.

IV. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ДОПУСТИМИТЕ ОТКЛОНЕНИЯ**

На всички етапи от предлагането на пазара, във всяка партида се допускат отклонения по отношение на качеството и размера за продукти, които не отговарят на изискванията за посочения клас.

А. **Допустими отклонения по отношение на качеството**

i) *клас „Екстра“*

Допуска се общо 5 % от броя или теглото на плодовете киви да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас I. В рамките на това отклонение не повече от 0,5 % общо могат да бъдат продукти, които отговарят на изискванията за качество на клас II.

ii) *клас I*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на плодовете киви да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас II. В рамките на това отклонение не повече от 1 % общо могат да бъдат продукти, които не отговарят нито на изискванията за качество на клас II, нито на минималните изисквания, или да бъдат продукти, засегнати от гниене.

iii) *клас II*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на плодовете киви да не отговарят нито на изискванията за този клас, нито на минималните изисквания. В рамките на това отклонение не повече от 2 % общо могат да бъдат продукти, засегнати от гниене.

Б. **Допустими отклонения по отношение на размера**

За всички класове: допуска се общо 10 % от броя или теглото на плодовете киви да не отговарят на изискванията по отношение на размера.

Плодовете киви обаче трябва да тежат не по-малко от 85 g за клас „екстра“, 67 g за клас I и 62 g за клас II.

V. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПРЕДСТАВЯНЕТО**

А. **Еднородност**

Съдържанието на всяка опаковка трябва да бъде еднородно и да съдържа само плодове киви от един и същ произход, сорт, качество и размер.

Видимата част от съдържанието на опаковката трябва да е представителна за цялото съдържание.

Б. **Опаковане**

Плодовете киви трябва да бъдат опаковани по начин, осигуряващ запазването им.

Материалите, използвани вътре в опаковката, трябва да са чисти и с такова качество, че да не причиняват външни или вътрешни повреди на продукта. Използването на материали, и по-специално на хартии или етикети, съдържащи търговски обозначения, е разрешено, при условие че при отпечатването или залепването им не е използвано токсично мастило или лепило.

Индивидуално поставените върху продукта стикери трябва да бъдат такива, че след отстраняването им да не оставят видими следи от лепило и да не причиняват дефекти по кожицата. Информацията, нанесена с лазер върху отделните плодове, не трябва да причинява дефекти по месестата част или по кожицата.

В опаковките не трябва да има никакви чужди примеси.

VI. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО МАРКИРОВКАТА**

Всяка опаковка ([19]) трябва да съдържа следните данни, нанесени с четливи и неизтриваеми букви, групирани от една и съща страна на опаковката и видими от външната ѝ страна:

А. **Идентификация**

Името и физическия адрес на опаковчика и/или изпращача (например улица/град/област/пощенски код и държава, ако е различна от държавата на произход).

Тези данни могат да бъдат заменени:

— за всички опаковки с изключение на предварителните опаковки — с официално установеното или прието кодово обозначение, представляващо опаковчика и/или изпращача, посочено в непосредствена близост до означението „Опаковчик и/или изпращач“ (или еквивалентни съкращения). Кодовото обозначение се предшества от буквения ISO 3166 (alpha) код за държава/област на признаващата държава, ако тя е различна от държавата на произход;

— само за предварителните опаковки — с името и адреса на установен в рамките на Съюза продавач, посочени в непосредствена близост до означението „Опакован за:“ или еквивалентно означение. В този случай етикетирането включва и код, представляващ опаковчика и/или изпращача. Продавачът предоставя цялата информация, която контролният орган сметне за необходима, относно значението на този код.

Б. **Естество на продукта**

— „Киви“ и/или „Актинидия“, ако съдържанието не се вижда отвън.

— Наименование на сорта (не е задължително).

— Цвят на плодовото месо или еквивалентно обозначение, ако цветът не е зелен.

В. **Произход на продукта**

Държава на произход ([20]) и, по желание, района на производство или националното, регионалното или местното наименование.

Г. **Търговски характеристики**

— Клас.

— Размер, изразен чрез минималното и максималното тегло на плода,

— Брой на плодовете (не е задължителен).

Д. **Официален знак за контрол (не е задължителен)**

Не е необходимо посочените в първа алинея данни да бъдат обозначени върху опаковките, ако последните съдържат търговски опаковки, които са ясно видими отвън, и върху всяка от тях са обозначени тези данни. Тези опаковки не трябва да съдържат обозначения, които биха могли да бъдат подвеждащи. Когато такива опаковки са на палети, данните трябва да бъдат обозначени върху бележка, поставена на видно място най-малко върху две от страните на палета.

ЧАСТ 4: *ПАЗАРЕН СТАНДАРТ ЗА САЛАТИ, КЪДРАВОЛИСТНА ЕНДИВИЯ И ШИРОКОЛИСТНА ЕНДИВИЯ (САЛАТА ЕСКАРИОЛ)*

I. **ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРОДУКТА**

Настоящият стандарт се прилага за:

— салати от сортовете (културните сортове), произхождащи от:

— *Lactuca sativa* var. *capitata* L. (главеста салата, в това число салати от типа „Криспхед“ и „Айсберг“),

— *Lactuca sativa* var. *longifolia* Lam. (салата „Кос“ или „Ромен“ (салатки),

([19]) Тези разпоредби относно маркировката не се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени в опаковки. Разпоредбите обаче се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени поотделно.

([20]) Посочва се пълното или общоприетото наименование.

— Lactuca sativa var. crispa L. (листна салата),

— кръстоски на тези сортове, и

— къдраволистна ендивия от сортовете (културните сортове), произхождащи от *Cichorium endivia* var. *crispum* Lam. и

— широколистна ендивия (салата ескариол) от сортовете (културните сортове), произхождащи от *Cichorium endivia* var. *latifolium* Lam.,

предназначени за доставка в прясно състояние до потребителя.

Настоящият стандарт не се прилага за продуктите, предназначени за промишлена преработка, за продуктите, предлагани като отделни листа, за салатите с корен и за салатите в саксии.

II. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО КАЧЕСТВОТО

Стандартът има за цел да определи изискванията за качество на продуктите след подготовка и опаковане.

Въпреки това след експедицията продуктите могат да показват следното в сравнение с изискванията на стандарта:

— лека загуба на свежест и твърдост,

— незначително влошаване на качеството в резултат на тяхното развитие и нетрайния им характер.

А. Минимални изисквания

При спазване на специалните разпоредби за всеки клас и на допустимите отклонения, продуктите от всички класове трябва да бъдат:

— цели,

— здрави; не се допускат продукти, засегнати от гниене или влошаване на качеството, което ги прави негодни за консумация,

— чисти и подрязани, т.е. практически без пръст или какъвто и да е субстрат и практически без видими чужди примеси,

— свежи на външен вид,

— практически без вредители,

— практически без повреди, причинени от вредители,

— с добър тургор,

— без да са достигнали стадия на образуване на семена,

— без повишена повърхностна влажност,

— без чужд мирис и/или вкус.

За салатите се допуска червеникаво потъмняване, причинено от ниски температури през периода на растеж, при условие че то не се отразява сериозно на външния вид на салатата.

Корените трябва да бъдат отрязани близо до основата на външните листа, като отрезът трябва да бъде чист.

Продуктите трябва да бъдат нормално развити. Развитието и състоянието на продуктите трябва да бъдат такива, че те да могат:

— да издържат на транспорт и манипулации, и

— да пристигнат на местоназначението в добро състояние.

Б. Класификация

Продуктите се класифицират в два класа, определени по-долу:

i) *клас I*

Продуктите от този клас трябва да бъдат с добро качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта и/или търговския тип.

Продуктите трябва също да бъдат:

— добре оформени,

— плътни, с оглед на методите на отглеждане и вида на продукта,

— без повреди и влошаване на качеството, засягащи годността за консумация,

— без повреди, причинени от измръзване.

Главестите салати трябва да имат само една добре оформена сърцевина. Допуска се не много добре оформена сърцевина при главестите салати, отглеждани под покритие.

Салатите „Кос“ (салатките) трябва да имат сърцевина, която може да бъде малка.

Сърцевината на къдраволистната ендивия и на широколистната ендивия (салатата ескариол) трябва да бъде с жълто оцветяване.

ii) *клас II*

В този клас се включват продукти, които не отговарят на изискванията за включване в клас I, но отговарят на посочените по-горе минимални изисквания.

Продуктите трябва да бъдат:

— достатъчно добре оформени,

— без повреди и влошаване на качеството, засягащи годността за консумация.

Допускат се следните дефекти, при условие че продуктите запазват основните си характеристики по отношение на качеството, съхраняемостта и представянето:

— леко потъмняване,

— незначителни повреди, причинени от вредители.

Главестите салати трябва да имат сърцевина, която може да бъде малка. Допуска се обаче да липсва сърцевина в главестите салати, отглеждани под покритие.

Допуска се да липсва сърцевина в салатите „Кос“ (салатките).

III. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗМЕРА**

Размерът се определя от теглото на единичната бройка.

За да се гарантира еднородност по отношение на размера, разликата в размера между продуктите от една и съща опаковка не може да надвишава:

а) Салати

— 40 g, когато най-леката салата тежи под 150 g за бройка,

— 100 g, когато най-леката салата тежи от 150 g до 300 g за бройка,

— 150 g, когато най-леката салата тежи от 300 g до 450 g за бройка,

— 300 g, когато най-леката салата тежи над 450 g за бройка.

б) Къдраволистна ендивия и широколистна ендивия (салата ескариол)

— 300 g.

IV. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ДОПУСТИМИТЕ ОТКЛОНЕНИЯ**

На всички етапи от предлагането на пазара, във всяка партида се допускат отклонения по отношение на качеството и размера за продукти, които не отговарят на изискванията за посочения клас.

A. **Допустими отклонения по отношение на качеството**

i) *клас I*

Допуска се общо 10 % от броя на продуктите да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас II. В рамките на това отклонение не повече от 1 % общо могат да бъдат продукти, които не отговарят нито на изискванията за качество на клас II, нито на минималните изисквания, или да бъдат продукти, засегнати от гниене.

ii) *клас II*

Допуска се общо 10 % от броя на продуктите да не отговарят нито на изискванията за този клас, нито на минималните изисквания. В рамките на това отклонение не повече от 2 % общо могат да бъдат продукти, засегнати от гниене.

Б. **Допустими отклонения по отношение на размера**

За всички класове: допуска се общо 10 % от броя на продуктите да не отговарят на изискванията по отношение на размера.

V. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПРЕДСТАВЯНЕТО**

А. **Еднородност**

Съдържанието на всяка опаковка трябва да бъде еднородно и да съдържа само продукти от един и същ произход, сорт или търговски тип, качество и размер.

Въпреки това смес от салати и/или ендивия от ясно различаващи се сортове, търговски типове и/или цветове може да се пакетира заедно в една търговска опаковка, при условие че имат еднородно качество и — за всеки сорт, търговски тип и/или цвят — еднороден произход. Не се изисква еднородност по размер.

Видимата част от съдържанието на опаковката трябва да е представителна за цялото съдържание.

Б. **Опаковане**

Продуктите трябва да бъдат опаковани по начин, осигуряващ запазването им. Те трябва да бъдат подходящо опаковани в съответствие с размера и вида на опаковката, без празни пространства или смачкване.

Материалите, използвани вътре в опаковката, трябва да са чисти и с такова качество, че да не причиняват външни или вътрешни повреди на продукта. Използването на материали, и по-специално на хартии или етикети, съдържащи търговски обозначения, е разрешено, при условие че при отпечатването или залепването им не е използвано токсично мастило или лепило.

В опаковките не трябва да има никакви чужди примеси.

VI. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО МАРКИРОВКАТА**

Всяка опаковка ([21]) трябва да съдържа следните данни, нанесени с четливи и неизтриваеми букви, групирани от една и съща страна на опаковката и видими от външната ѝ страна:

А. **Идентификация**

Името и физическия адрес на опаковчика и/или изпращача (например улица/град/област/пощенски код и държава, ако е различна от държавата на произход).

Тези данни могат да бъдат заменени:

— за всички опаковки с изключение на предварителните опаковки — с официално установеното или прието кодово обозначение, представляващо опаковчика и/или изпращача, посочено в непосредствена близост до означението „Опаковчик и/или изпращач“ (или еквивалентни съкращения). Кодовото обозначение се предшества от буквения ISO 3166 (alpha) код за държава/област на признаващата държава, ако тя е различна от държавата на произход;

— само за предварителните опаковки — с името и адреса на установен в рамките на Съюза продавач, посочени в непосредствена близост до означението „Опакован за:“ или еквивалентно означение. В този случай етикетирането включва и код, представляващ опаковчика и/или изпращача. Продавачът предоставя цялата информация, която контролният орган сметне за необходима, относно значението на този код.

Б. **Естество на продукта**

— „Салати“, „Главести салати“ тип „Батърхед“, „Батавия“, „Главести салати тип „Криспхед“ (тип „Айсберг“)“, „Салати „Кос“ (салатки)“, „Листни салати“ (или например, когато е уместно, „Оук Лийф“, „Лоло бионда“, „Лоло роса“), „Къдраволистна ендивия“, „Широколистна ендивия (салата ескариол)“ или еквивалентни обозначения, ако съдържанието не се вижда отвън.

([21]) Тези разпоредби относно маркировката не се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени в опаковки. Разпоредбите обаче се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени поотделно.

— „Отгледани под покритие“ или еквивалентно обозначение, когато е уместно.

— Наименование на сорта (не е задължително).

— „Смес от салати/ендивия“ или еквивалентно обозначение при смес от салати и/или ендивия от ясно различаващи се сортове, търговски типове и/или цветове. Ако продуктите не се виждат отвън, трябва да се посочат сортовете, търговските типове и/или цветовете и количеството на всеки от тях в опаковката.

Б. **Произход на продукта**

— Държава на произход ([22]) и, по желание, района на производство или националното, регионалното или местното наименование.

— При смес от салати и/или ендивия от ясно различаващи се сортове, търговски типове и/или цветове с различен произход, обозначението на всяка държава на произход трябва да бъде поставено до наименованието на съответния сорт, търговски тип и/или цвят.

Г. **Търговски характеристики**

— Клас

— Размер, изразен чрез минималното тегло на единичната бройка или чрез броя на единичните бройки

Д. **Официален знак за контрол (не е задължителен)**

Не е задължително посочените в първа алинея данни да бъдат обозначени върху опаковките, ако последните съдържат търговски опаковки, които са ясно видими отвън, и върху всяка от тях са обозначени тези данни. Тези опаковки не трябва да съдържат обозначения, които биха могли да бъдат подвеждащи. Когато такива опаковки са на палети, данните трябва да бъдат обозначени върху бележка, поставена на видно място най-малко върху две от страните на палета.

ЧАСТ 5: *ПАЗАРЕН СТАНДАРТ ЗА ПРАСКОВИ И НЕКТАРИНИ*

I. **ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРОДУКТА**

Настоящият стандарт се прилага за праскови и нектарини от сортовете (културните сортове), произхождащи от *Prunus persica* Sieb. и Zucc., предназначени за доставка в прясно състояние до потребителя, като се изключват прасковите и нектарините, предназначени за промишлена преработка.

II. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО КАЧЕСТВОТО**

Стандартът има за цел да определи изискванията за качество на прасковите и нектарините след подготовка и опаковане.

Въпреки това след експедицията продуктите могат да показват следното в сравнение с изискванията на стандарта:

— лека загуба на свежест и твърдост,

— за продуктите, категоризирани в класове, различни от клас „Екстра“ — незначително влошаване на качеството в резултат на тяхното развитие и нетрайния им характер.

А. **Минимални изисквания**

При спазване на специалните разпоредби за всеки клас и на допустимите отклонения, прасковите и нектарините от всички класове трябва да бъдат:

— цели,

— здрави; не се допускат продукти, засегнати от гниене или влошаване на качеството, което ги прави негодни за консумация,

— чисти, практически без видими чужди примеси,

— практически без вредители,

— без повреди, причинени от вредители, по плодовото месо,

— без разцепване на плода на мястото, където дръжката е прикрепена към плода,

([22]) Посочва се пълното или общоприетото наименование.

— без повишена повърхностна влажност,

— без чужд мирис и/или вкус.

Развитието и състоянието на прасковите и нектарините трябва да бъдат такива, че те да могат:

— да издържат на транспорт и манипулации, и

— да пристигнат на местоназначението в добро състояние.

Б. **Изисквания за зрялост**

Плодовете трябва да бъдат достатъчно развити и да имат задоволителна степен на зрялост. Минималният рефрактометричен индекс на плодовото месо трябва да бъде по-голям или равен на 8° Брикс ([23])..

В. **Класификация**

Прасковите и нектарините се класифицират в три класа, определени по-долу:

i) *клас „Екстра“*

Прасковите и нектарините от този клас трябва да бъдат с най-високо качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта.

Плодовото месо трябва да бъде напълно здраво.

Те трябва да бъдат без дефекти, с изключение на съвсем незначителни дефекти по повърхността, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката.

ii) *клас I*

Прасковите и нектарините от този клас трябва да бъдат с добро качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта. Плодовото месо трябва да бъде напълно здраво.

Допускат се следните незначителни дефекти, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката:

— незначителен дефект във формата,

— незначителен дефект в развитието,

— незначителни дефекти в оцветяването,

— незначителни следи от натиск, с обща площ, не по-голяма от 1 cm^2,

— незначителни дефекти по кожицата, които не трябва да надвишават:

— 1,5 cm дължина за дефектите с продълговата форма,

— 1 cm^2 обща площ за другите дефекти.

iii) *клас II*

В този клас се включват прасковите и нектарините, които не отговарят на изискванията за включване в по-горните класове, но отговарят на посочените по-горе минимални изисквания.

Плодовото месо трябва да бъде без съществени дефекти.

Допускат се следните дефекти, при условие че прасковите и нектарините запазват основните си характеристики по отношение на качеството, съхраняемостта и представянето:

— дефекти във формата,

— дефекти в развитието, включително разцепена костилка, при условие че плодът е затворен и плодовото месо е здраво,

— дефекти в оцветяването,

([23]) Изчислен съгласно насоките на ОИСР за обективни анализи, които се намират на адрес: http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications.

— набивания с леко изменение в оцветяването и с обща площ, не по-голяма от 2 cm^2,

— дефекти по кожицата, които не трябва да надвишават:

— 2,5 cm дължина за дефектите с продълговата форма,

— 2 cm^2 обща площ за другите дефекти.

III. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗМЕРА**

Размерът се определя по диаметъра на най-голямото напречно сечение на плода, по теглото или по броя.

Минималният размер е:

— 56 mm или 85 g за клас „Екстра“,

— 51 mm или 65 g за клас I и клас II.

В периода 1 юли—31 октомври (в северното полукълбо) и 1 януари—30 април (в южното полукълбо) обаче не се предлагат на пазара плодове с размери под 56 mm или 85 g.

Следващите разпоредби са незадължителни за клас II.

За да се гарантира еднородност по отношение на размера, разликата в размера между продуктите от една и съща опаковка не може да надвишава:

а) За плодовете, чийто размер се определя по диаметъра:

— 5 mm за плодове с размер под 70 mm,

— 10 mm за плодове с размер 70 mm и повече.

б) За плодовете, чийто размер се определя по теглото:

— 30 g за плодове с тегло под 180 g,

— 80 g за плодове с тегло 180 g и повече.

в) За плодовете, които се категоризират по брой, разликата в размера трябва да съответства на а) или б).

Ако се използват кодове на категориите по размер, трябва да се спазват кодовете в следната таблица.

	Код	Диаметър			Тегло	
		от (mm)	до (mm)		от (g)	до (g)
1	D	51	56		65	85
2	C	56	61		85	105
3	B	61	67		105	135
4	A	67	73	или	135	180
5	AA	73	80		180	220
6	AAA	80	90		220	300
7	AAAA	> 90			> 300	

IV. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ДОПУСТИМИТЕ ОТКЛОНЕНИЯ**

На всички етапи от предлагането на пазара, във всяка партида се допускат отклонения по отношение на качеството и размера за продукти, които не отговарят на изискванията за посочения клас.

A. **Допустими отклонения по отношение на качеството**

i) *клас „Екстра“*

Допуска се общо 5 % от броя или теглото на прасковите или нектарините да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас I. В рамките на това отклонение не повече от 0,5 % общо могат да бъдат продукти, които отговарят на изискванията за качество на клас II.

ii) *клас I*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на прасковите или нектарините да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас II. В рамките на това отклонение не повече от 1 % общо могат да бъдат продукти, които не отговарят нито на изискванията за качество на клас II, нито на минималните изисквания, или да бъдат продукти, засегнати от гниене.

iii) *клас II*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на прасковите или нектарините да не отговарят нито на изискванията за този клас, нито на минималните изисквания. В рамките на това отклонение не повече от 2 % общо могат да бъдат продукти, засегнати от гниене.

Б. **Допустими отклонения по отношение на размера**

За всички класове (ако се категоризират по размер): допуска се общо 10 % от броя или теглото на прасковите или нектарините да не отговарят на изискванията по отношение на размера.

V. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПРЕДСТАВЯНЕТО**

А. **Еднородност**

Съдържанието на всяка опаковка трябва да бъде еднородно и да съдържа само праскови или нектарини от един и същ произход, сорт, качество, степен на зрялост и размер (ако се категоризират по размер), а за клас „Екстра“ съдържанието трябва да е еднородно и по отношение на оцветяването.

Видимата част от съдържанието на опаковката трябва да е представителна за цялото съдържание.

Б. **Опаковане**

Прасковите и нектарините трябва да бъдат опаковани по начин, осигуряващ запазването им.

Материалите, използвани вътре в опаковката, трябва да са чисти и с такова качество, че да не причиняват външни или вътрешни повреди на продукта. Използването на материали, и по-специално на хартии или етикети, съдържащи търговски обозначения, е разрешено, при условие че при отпечатването или залепването им не е използвано токсично мастило или лепило.

Индивидуално поставените върху продукта стикери трябва да бъдат такива, че след отстраняването им да не оставят видими следи от лепило и да не причиняват дефекти по кожицата. Информацията, нанесена с лазер върху отделните плодове, не трябва да причинява дефекти по плодовото месо или кожицата.

В опаковките не трябва да има никакви чужди примеси.

VI. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО МАРКИРОВКАТА**

Всяка опаковка ([24]) трябва да съдържа следните данни, нанесени с четливи и неизтриваеми букви, групирани от една и съща страна на опаковката и видими от външната ѝ страна:

А. **Идентификация**

Името и физическия адрес на опаковчика и/или изпращача (например улица/град/област/пощенски код и държава, ако е различна от държавата на произход).

Тези данни могат да бъдат заменени:

— за всички опаковки с изключение на предварителните опаковки — с официално установеното или прието кодово обозначение, представляващо опаковчика и/или изпращача, посочено в непосредствена близост до означението „Опаковчик и/или изпращач“ (или еквивалентни съкращения). Кодовото обозначение се предшества от буквения ISO 3166 (alpha) код за държава/област на признаващата държава, ако тя е различна от държавата на произход;

— само за предварителните опаковки — с името и адреса на установен в рамките на Съюза продавач, посочени в непосредствена близост до означението „Опакован за:“ или еквивалентно означение. В този случай етикетирането включва и код, представляващ опаковчика и/или изпращача. Продавачът предоставя цялата информация, която контролният орган сметне за необходима, относно значението на този код.

([24]) Тези разпоредби относно маркировката не се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени в опаковки. Разпоредбите обаче се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени поотделно.

Б. **Естество на продукта**

— „Праскови“ или „Нектарини“, ако съдържанието не се вижда отвън.

— Цвят на плодовото месо.

— Наименование на сорта (не е задължително).

В. **Произход на продукта**

Държава на произход ([25]) и, по желание, района на производство или националното, регионалното или местното наименование.

Г. **Търговски характеристики**

— Клас.

— Размер (ако се категоризират по размер), изразен като минимален и максимален диаметър (в mm) или минимално и максимално тегло (в g) или като код на категорията по размер.

— Брой на единичните бройки (не е задължителен).

Д. **Официален знак за контрол (не е задължителен)**

Не е задължително посочените в първа алинея данни да бъдат обозначени върху опаковките, ако последните съдържат търговски опаковки, които са ясно видими отвън, и върху всяка от тях са обозначени тези данни. Тези опаковки не трябва да съдържат обозначения, които биха могли да бъдат подвеждащи. Когато такива опаковки са на палети, данните трябва да бъдат обозначени върху бележка, поставена на видно място най-малко върху две от страните на палета.

ЧАСТ 6: *ПАЗАРЕН СТАНДАРТ ЗА КРУШИ*

I. **ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРОДУКТА**

Настоящият стандарт се прилага за круши от сортовете (културните сортове), произхождащи от *Pyrus communis* L., предназначени за доставка в прясно състояние до потребителя, като се изключват крушите, предназначени за промишлена преработка.

II. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО КАЧЕСТВОТО**

Стандартът има за цел да определи изискванията за качество на крушите след подготовка и опаковане.

Въпреки това след експедицията продуктите могат да показват следното в сравнение с изискванията на стандарта:

— лека загуба на свежест и твърдост,

— за продуктите, категоризирани в класове, различни от клас „Екстра“ — незначително влошаване на качеството в резултат на тяхното развитие и нетрайния им характер.

А. **Минимални изисквания**

При спазване на специалните разпоредби за всеки клас и на допустимите отклонения, крушите от всички класове трябва да бъдат:

— цели,

— здрави; не се допускат продукти, засегнати от гниене или влошаване на качеството, което ги прави негодни за консумация,

— чисти, практически без видими чужди примеси,

— практически без вредители,

— без повреди, причинени от вредители, по плодовото месо,

— без повишена повърхностна влажност,

— без чужд мирис и/или вкус.

([25]) Посочва се пълното или общоприетото наименование.

Развитието и състоянието на крушите трябва да бъдат такива, че те да могат:

— да издържат на транспорт и манипулации, и

— да пристигнат на местоназначението в добро състояние.

Б. **Изисквания за зрялост**

Развитието и степента на зрялост на крушите трябва да бъдат такива, че те да могат да продължат процеса на зреене и да достигнат необходимата степен на зрялост в зависимост от характеристиките на сорта.

В. **Класификация**

Крушите се класифицират в три класа, определени по-долу:

i) *клас „Екстра“*

Крушите от този клас трябва да бъдат с най-високо качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта ([26]).

Плодовото месо трябва да бъде напълно здраво, а по кората да няма груба ръждивост.

Те трябва да бъдат без дефекти, с изключение на съвсем незначителни дефекти по повърхността, при условие че те не влошават общия външен вид на плодовете, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката.

Дръжката трябва да бъде цяла.

Крушите не трябва да съдържат много каменисти клетки.

ii) *клас I*

Крушите от този клас трябва да бъдат с добро качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта ([27]).

Плодовото месо трябва да бъде напълно здраво.

Допускат се следните незначителни дефекти, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката:

— незначителен дефект във формата,

— незначителен дефект в развитието,

— незначителни дефекти в оцветяването,

— съвсем незначителна груба ръждивост,

— незначителни дефекти по кората, които не трябва да надвишават:

— 2 cm дължина за дефектите с продълговата форма,

— 1 cm^2 обща площ за останалите дефекти, с изключение на струпясване (*Venturia pirina* и *V. inaequalis*), чиято площ сумарно не трябва да надвишава 0.25 cm^2.

— незначителни набивания с площ, не по-голяма от 1 cm^2.

Дръжката може да е леко повредена.

Крушите не трябва да съдържат много каменисти клетки.

iii) *клас II*

В този клас се включват крушите, които не отговарят на изискванията за включване в по-горните класове, но отговарят на посочените по-горе минимални изисквания.

Плодовото месо трябва да бъде без съществени дефекти.

Допускат се следните дефекти, при условие че крушите запазват основните си характеристики по отношение на качеството, съхраняемостта и представянето:

— дефекти във формата,

— дефекти в развитието,

([26]) Неизчерпателен списък на сортове круши с едри плодове и на сортове летни круши се съдържа в допълнението към настоящия стандарт.
([27]) Неизчерпателен списък на сортове круши с едри плодове и на сортове летни круши се съдържа в допълнението към настоящия стандарт.

— дефекти в оцветяването,

— незначителна груба ръждивост,

— дефекти по кората, които не трябва да надвишават:

— 4 cm дължина за дефектите с продълговата форма,

— 2,5 cm^2 обща площ за останалите дефекти, с изключение на струпясване (*Venturia pirina* и *V. inaequalis*), чиято площ сумарно не трябва да надвишава 1 cm^2.

— незначителни набивания с площ, не по-голяма от 2 cm^2.

III. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗМЕРА**

Размерът се определя по диаметъра на най-голямото напречно сечение на плода или по теглото.

Минималният размер е:

а) За плодовете, чийто размер се определя по диаметъра:

	Клас „Екстра“	Клас I	Клас II
Сортове с едри плодове	60 mm	55 mm	55 mm
Други сортове	55 mm	50 mm	45 mm

б) За плодовете, чийто размер се определя по теглото:

	Клас „Екстра“	Клас I	Клас II
Сортове с едри плодове	130 g	110 g	110 g
Други сортове	110 g	100 g	75 g

При летните круши, включени в допълнението към настоящия стандарт, не е необходимо да се спазва минималният размер.

За да се гарантира еднородност по отношение на размера, разликата в размера между продуктите от една и съща опаковка не може да надвишава:

а) За плодовете, чийто размер се определя по диаметъра:

— 5 mm за плодовете от клас „Екстра“ и за плодовете от клас I и клас II, които са опаковани в редици и слоеве,

— 10 mm за плодовете от клас I, които са опаковани в търговски опаковки или са в насипно състояние в опаковката.

б) За плодовете, чийто размер се определя по теглото:

— за плодовете от клас „Екстра“ и за плодовете от клас I и клас II, които са опаковани в редици и слоеве:

Диапазон (g)	Разлика в теглото (g)
75—100	15
100—200	35
200—250	50
> 250	80

— за плодовете от клас I, които са опаковани в търговски опаковки или са в насипно състояние в опаковката:

Диапазон (g)	Разлика в теглото (g)
100—200	50
> 200	100

Няма ограничение за еднородност по размер за плодовете от клас II, които са опаковани в търговски опаковки или са в насипно състояние в опаковката.

IV. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ДОПУСТИМИТЕ ОТКЛОНЕНИЯ

На всички етапи от предлагането на пазара, във всяка партида се допускат отклонения по отношение на качеството и размера за продукти, които не отговарят на изискванията за посочения клас.

А. Допустими отклонения по отношение на качеството

i) *клас „Екстра“*

Допуска се общо 5 % от броя или теглото на крушите да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас I. В рамките на това отклонение не повече от 0,5 % общо могат да бъдат продукти, които отговарят на изискванията за качество на клас II.

ii) *клас I*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на крушите да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас II. В рамките на това отклонение не повече от 1 % общо могат да бъдат продукти, които не отговарят нито на изискванията за качество на клас II, нито на минималните изисквания, или да бъдат продукти, засегнати от гниене.

iii) *клас II*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на крушите да не отговарят нито на изискванията за този клас, нито на минималните изисквания. В рамките на това отклонение не повече от 2 % общо могат да бъдат продукти, засегнати от гниене.

Б. Допустими отклонения по отношение на размера

За всички класове: допуска се общо 10 % от броя или теглото на крушите да не отговарят на изискванията по отношение на размера. Това допустимо отклонение не може да се разширява, така че да включва продукти с размер:

— 5 mm или повече от 5 mm под минималния диаметър,

— 10 g или повече от 10 g под минималното тегло.

V. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПРЕДСТАВЯНЕТО

А. Еднородност

Съдържанието на всяка опаковка трябва да бъде еднородно и да съдържа само круши от един и същ произход, сорт, качество и размер (ако се категоризират по размер) и с еднаква степен на зрялост.

За клас „Екстра“ се изисква еднородност и по отношение на оцветяването.

Въпреки това смес от круши от ясно различаващи се сортове може да се пакетира заедно в една търговска опаковка, при условие че имат еднородно качество и — за всеки съответен сорт — еднороден произход. Не се изисква еднородност по размер.

Видимата част от съдържанието на опаковката трябва да е представителна за цялото съдържание.

Б. **Опаковане**

Крушите трябва да бъдат опаковани по начин, осигуряващ запазването им.

Материалите, използвани вътре в опаковката, трябва да са чисти и с такова качество, че да не причиняват външни или вътрешни повреди на продукта. Използването на материали, и по-специално на хартии или етикети, съдържащи търговски обозначения, е разрешено, при условие че при отпечатването или залепването им не е използвано токсично мастило или лепило.

Индивидуално поставените върху продукта стикери трябва да бъдат такива, че след отстраняването им да не оставят видими следи от лепило и да не причиняват дефекти по кората. Информацията, нанесена с лазер върху отделните плодове, не трябва да причинява дефекти по месестата част или по кората.

В опаковките не трябва да има никакви чужди примеси.

VI. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО МАРКИРОВКАТА**

Всяка опаковка ([28]) трябва да съдържа следните данни, нанесени с четливи и неизтриваеми букви, групирани от една и съща страна на опаковката и видими от външната ѝ страна.

А. **Идентификация**

Името и физическия адрес на опаковчика и/или изпращача (например улица/град/област/пощенски код и държава, ако е различна от държавата на произход).

Тези данни могат да бъдат заменени:

— за всички опаковки с изключение на предварителните опаковки — с официално установеното или прието кодово обозначение, представляващо опаковчика и/или изпращача, посочено в непосредствена близост до означението „Опаковчик и/или изпращач“ (или еквивалентни съкращения). Кодовото обозначение се предшества от буквения ISO 3166 (alpha) код за държава/област на признаващата държава, ако тя е различна от държавата на произход;

— само за предварителните опаковки — с името и адреса на установен в рамките на Съюза продавач, посочени в непосредствена близост до означението „Опакован за:“ или еквивалентно означение. В този случай етикетирането включва и код, представляващ опаковчика и/или изпращача. Продавачът предоставя цялата информация, която контролният орган сметне за необходима, относно значението на този код.

Б. **Естество на продукта**

— „Круши“, ако съдържанието на опаковката не се вижда отвън.

— Наименование на сорта. При смес от круши от ясно различаващи се сортове — наименованията на всеки един от различните сортове.

— Наименованието на сорта може да се замени със синоним. Търговско наименование ([29]) може да се посочи само като допълнение към наименованието на сорта или синонима.

В. **Произход на продукта**

Държава на произход ([30]) и, по желание, района на производство или националното, регионалното или местното наименование.

При смес от ясно различаващи се сортове круши с различен произход, всяка държава на произход трябва да бъде означена до наименованието на съответния сорт.

Г. **Търговски характеристики**

— Клас.

— Размер или — за плодовете, опаковани в редици и слоеве — брой на единичните бройки.

([28]) Тези разпоредби относно маркировката не се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени в опаковки. Разпоредбите обаче се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени поотделно.

([29]) Търговското наименование може да бъде търговска марка, за която е потърсена или получена защита, или всяко друго търговско обозначение.

([30]) Посочва се пълното или общоприетото наименование.

Ако идентифицирането е по размер, той се посочва:

а) за продуктите, по отношение на които се прилагат правилата за еднородност — като минимален и максимален диаметър или минимално и максимално тегло,

б) по желание, за продуктите, по отношение на които не се прилагат правилата за еднородност — диаметъра или теглото на най-малкия плод в опаковката, следван от израза „и повече“ или еквивалентен израз, или, когато е уместно, диаметъра или теглото на най-големия плод в опаковката.

Д. **Официален знак за контрол (не е задължителен)**

Не е задължително посочените в първа алинея данни да бъдат обозначени върху опаковките, ако последните съдържат търговски опаковки, които са ясно видими отвън, и върху всяка от тях са обозначени тези данни. Тези опаковки не трябва да съдържат обозначения, които биха могли да бъдат подвеждащи. Когато такива опаковки са на палети, данните трябва да бъдат обозначени върху бележка, поставена на видно място най-малко върху две от страните на палета.

Допълнение

Неизчерпателен списък на сортове круши с едри плодове и на сортове летни круши

Сортовете с дребни плодове и другите сортове, които не са включени в таблицата, могат да бъдат предлагани на пазара, при условие че отговарят на изискванията за размер за другите сортове, както е посочено в раздел III от настоящия стандарт.

Някои от сортовете, включени в следната таблица, могат да бъдат предлагани на пазара с наименования, за които е потърсена защитата на търговска марка или е получена такава в една или повече държави. Първата и втората колона на таблицата нямат за цел да включват такива търговски марки. Данни за някои известни търговски марки са включени в третата колона само с информативна цел.

Легенда:

L = Сорт с едри плодове

SP = Летни круши, за които не се изисква минимален размер.

Сорт	Синоними	Търговски марки	Размер
Abbé Fétel	Abate Fetel		L
Abugo o Siete en Boca			SP
AkVa			SP
Alka			L
Alsa			L
Amfora			L
Alexandrine Douillard			L
Bambinella			SP
Bergamotten			SP
Beurré Alexandre Lucas	Lucas		L
Beurré Bosc	Bosc, Beurré d'Apremont, Empereur Alexandre, Kaiser Alexander		L
Beurré Clairgeau			L

Сорт	Синоними	Търговски марки	Размер
Beurré d'Arenberg	Hardenpont		L
Beurré Giffard			SP
Beurré précoce Morettini	Morettini		SP
Blanca de Aranjuez	Agua de Aranjuez, Espadona, Blanquilla		SP
Carusella			SP
Castell	Castell de Verano		SP
Colorée de Juillet	Bunte Juli		SP
Comice rouge			L
Concorde			L
Condoula			SP
Coscia	Ercolini		SP
Curé	Curato, Pastoren, Del cura de Ouro, Espadon de invierno, Bella de Berry, Lombardia de Rioja, Batall de Campana		L
D'Anjou			L
Dita			L
D. Joaquina	Doyenné de Juillet		SP
Doyenné d'hiver	Winterdechant		L
Doyenné du Comice	Comice, Vereinsdechant		L
Erika			L
Etrusca			SP
Flamingo			L
Forelle			L
Général Leclerc		Amber Graceä	L
Gentile			SP
Golden Russet Bosc			L
Grand champion			L
Harrow Delight			L
Jeanne d'Arc			L
Joséphine			L
Kieffer			L

Сорт	Синоними	Търговски марки	Размер
Klapa Mīlule			L
Leonardeta	Mosqueruela, Margallon, Colorada de Alcanadre, Leonarda de Magallon		SP
Lombacad		Cascade â	L
Moscatella			SP
Mramornaja			L
Mustafabey			SP
Packham's Triumph	Williams d'Automne		L
Passe Crassane	Passa Crassana		L
Perita de San Juan			SP
Pérola			SP
Pitmaston	Williams Duchesse		L
Précoce de Trévoux	Trévoux		SP
Président Drouard			L
Rosemarie			L
Santa Maria	Santa Maria Morettini		SP
Spadoncina	Agua de Verano, Agua de Agosto		SP
Suvenirs			L
Taylors Gold			L
Triomphe de Vienne			L
Vasarine Sviestine			L
Williams Bon Chrétien	Bon Chrétien, Bartlett, Williams, Summer Bartlett		L

ЧАСТ 7: *ПАЗАРЕН СТАНДАРТ ЗА ЯГОДИ*

I. **ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРОДУКТА**

Настоящият стандарт се прилага за ягоди от сортовете (културните сортове), произхождащи от рода *Fragaria* L., предназначени за доставка в прясно състояние до потребителя, като се изключват ягодите, предназначени за промишлена преработка.

II. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО КАЧЕСТВОТО**

Стандартът има за цел да определи изискванията за качество на ягодите след подготовка и опаковане.

Въпреки това след експедицията продуктите могат да показват следното в сравнение с изискванията на стандарта:

— лека загуба на свежест и твърдост,

— за продуктите, категоризирани в класове, различни от клас „Екстра“ — незначително влошаване на качеството в резултат на тяхното развитие и нетрайния им характер.

А. **Минимални изисквания**

При спазване на специалните разпоредби за всеки клас и на допустимите отклонения, ягодите от всички класове трябва да бъдат:

— цели, неповредени,

— здрави; не се допускат продукти, засегнати от гниене или влошаване на качеството, което ги прави негодни за консумация,

— чисти, практически без видими чужди примеси,

— свежи на външен вид, но неизмити,

— практически без вредители,

— практически без повреди, причинени от вредители,

— откъснати с чашката (с изключение на горските ягоди); чашката и дръжката (ако я има) трябва да бъдат свежи и зелени,

— без повишена повърхностна влажност,

— без чужд мирис и/или вкус.

Ягодите трябва да бъдат достатъчно развити и да имат задоволителна степен на зрялост. Развитието и състоянието им трябва да бъдат такива, че те да могат:

— да издържат на транспорт и манипулации, и

— да пристигнат на местоназначението в добро състояние.

Б. **Класификация**

Ягодите се класифицират в три класа, определени по-долу:

i) *клас „Екстра“*

Ягодите от този клас трябва да бъдат с най-високо качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта.

Те трябва да бъдат:

— лъскави на външен вид, като се имат предвид характеристиките на сорта,

— без почва по тях.

Те трябва да бъдат без дефекти, с изключение на съвсем незначителни дефекти по повърхността, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката.

ii) *клас I*

Ягодите от този клас трябва да бъдат с добро качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта.

Допускат се следните незначителни дефекти, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката:

— незначителен дефект във формата,

— наличие на малко бяло петно с площ, не по-голяма от една десета от общата повърхност на плода,

— незначителни следи от натиск по повърхността.

По ягодите практически не трябва да има почва.

iii) *клас II*

В този клас се включват ягодите, които не отговарят на изискванията за включване в по-горните класове, но отговарят на посочените по-горе минимални изисквания.

Допускат се следните дефекти, при условие че ягодите запазват основните си характеристики по отношение на качеството, съхраняемостта и представянето:

— дефекти във формата,

— бяло петно с площ, не по-голяма от една пета от общата повърхност на плода,

— незначителни сухи набивания без вероятност да се разширят,

— незначителни следи от почва.

III. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗМЕРА**

Размерът се определя по диаметъра на най-голямото напречно сечение.

Минималният размер е:

— 25 mm за клас „Екстра“,

— 18 mm за клас I и клас II.

За горските ягоди няма минимален размер.

IV. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ДОПУСТИМИТЕ ОТКЛОНЕНИЯ**

На всички етапи от предлагането на пазара, във всяка партида се допускат отклонения по отношение на качеството и размера за продукти, които не отговарят на изискванията за посочения клас.

А. **Допустими отклонения по отношение на качеството**

i) *клас „Екстра“*

Допуска се общо 5 % от броя или теглото на ягодите да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас I. В рамките на това отклонение не повече от 0,5 % общо могат да бъдат продукти, които отговарят на изискванията за качество на клас II.

ii) *клас I*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на ягодите да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас II. В рамките на това отклонение не повече от 2 % общо могат да бъдат продукти, които не отговарят нито на изискванията за качество на клас II, нито на минималните изисквания, или да бъдат продукти, засегнати от гниене.

iii) *клас II*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на ягодите да не отговарят нито на изискванията за този клас, нито на минималните изисквания. В рамките на това отклонение не повече от 2 % общо могат да бъдат продукти, засегнати от гниене.

Б. **Допустими отклонения по отношение на размера**

За всички класове: допуска се общо 10 % от броя или теглото на ягодите да не отговарят на изискванията по отношение на минималния размер.

V. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПРЕДСТАВЯНЕТО**

А. **Еднородност**

Съдържанието на всяка опаковка трябва да бъде еднородно и да съдържа само ягоди от един и същ произход, сорт и качество.

В клас „Екстра“ ягодите — с изключение на горските ягоди — трябва да бъдат особено еднородни и нормални по отношение на степента на зрялост, оцветяването и размерите. В клас I ягодите могат да бъдат по-нееднородни по размер.

Видимата част от съдържанието на опаковката трябва да е представителна за цялото съдържание.

Б. **Опаковане**

Ягодите трябва да бъдат опаковани по начин, осигуряващ запазването им.

Материалите, използвани вътре в опаковката, трябва да са чисти и с такова качество, че да не причиняват външни или вътрешни повреди на продукта. Използването на материали, и по-специално на хартии или етикети, съдържащи търговски обозначения, е разрешено, при условие че при отпечатването или залепването им не е използвано токсично мастило или лепило.

В опаковките не трябва да има никакви чужди примеси.

VI. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО МАРКИРОВКАТА**

Всяка опаковка ([31]) трябва да съдържа следните данни, нанесени с четливи и неизтриваеми букви, групирани от една и съща страна на опаковката и видими от външната ѝ страна:

А. **Идентификация**

Името и физическия адрес на опаковчика и/или изпращача (например улица/град/област/пощенски код и държава, ако е различна от държавата на произход).

Тези данни могат да бъдат заменени:

— за всички опаковки с изключение на предварителните опаковки — с официално установеното или прието кодово обозначение, представляващо опаковчика и/или изпращача, посочено в непосредствена близост до означението „Опаковчик и/или изпращач“ (или еквивалентни съкращения). Кодовото обозначение се предшества от буквения ISO 3166 (alpha) код за държава/област на признаващата държава, ако тя е различна от държавата на произход;

— само за предварителните опаковки — с името и адреса на установен в рамките на Съюза продавач, посочени в непосредствена близост до означението „Опакован за:“ или еквивалентно означение. В този случай етикетирането включва и код, представляващ опаковчика и/или изпращача. Продавачът предоставя цялата информация, която контролният орган сметне за необходима, относно значението на този код.

Б. **Естество на продукта**

— „Ягоди“, ако съдържанието на опаковката не се вижда отвън.

— Наименование на сорта (не е задължително).

В. **Произход на продукта**

Държава на произход ([32]) и, по желание, района на производство или националното, регионалното или местното наименование.

Г. **Търговски характеристики**

— Клас.

Д. **Официален знак за контрол (не е задължителен)**

Не е задължително посочените в първа алинея данни да бъдат обозначени върху опаковките, ако последните съдържат търговски опаковки, които са ясно видими отвън, и върху всяка от тях са обозначени тези данни. Тези опаковки не трябва да съдържат обозначения, които биха могли да бъдат подвеждащи. Когато такива опаковки са на палети, данните трябва да бъдат обозначени върху бележка, поставена на видно място най-малко върху две от страните на палета.

ЧАСТ 8: *ПАЗАРЕН СТАНДАРТ ЗА СЛАДКИ ПИПЕРКИ*

I. **ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРОДУКТА**

Настоящият стандарт се прилага за сладки пиперки от сортовете ([33]) (културните сортове), произхождащи от *Capsicum annuum* L., предназначени за доставка в прясно състояние до потребителя, като се изключват сладките пиперки, предназначени за промишлена преработка.

([31]) Тези разпоредби относно маркировката не се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени в опаковки. Разпоредбите обаче се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени поотделно.
([32]) Посочва се пълното или общоприетото наименование.
([33]) Някои сортове сладки пиперки може да имат лют вкус.

II. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО КАЧЕСТВОТО**

Стандартът има за цел да определи изискванията за качество на сладките пиперки след подготовка и опаковане.

Въпреки това след експедицията продуктите могат да показват следното в сравнение с изискванията на стандарта:

— лека загуба на свежест и твърдост,

— за продуктите, категоризирани в класове, различни от клас „Екстра“ — незначително влошаване на качеството в резултат на тяхното развитие и нетрайния им характер.

А. **Минимални изисквания**

При спазване на специалните разпоредби за всеки клас и на допустимите отклонения, сладките пиперки от всички класове трябва да бъдат:

— цели,

— здрави; не се допускат продукти, засегнати от гниене или влошаване на качеството, което ги прави негодни за консумация,

— чисти, практически без видими чужди примеси,

— свежи на външен вид,

— твърди,

— практически без вредители,

— без повреди, причинени от вредители, по плодовото месо,

— без повреди, причинени от ниски температури или измръзване,

— с прикрепени плодни дръжки; плодната дръжка трябва да е чисто отрязана, а чашката да е цяла,

— без повишена повърхностна влажност,

— без чужд мирис и/или вкус.

Развитието и състоянието на сладките пиперки трябва да бъдат такива, че те да могат:

— да издържат на транспорт и манипулации, и

— да пристигнат на местоназначението в добро състояние.

Б. **Класификация**

Сладките пиперки се класифицират в три класа, определени по-долу:

i) *клас „Екстра“*

Сладките пиперки от този клас трябва да бъдат с най-високо качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта и/или търговския тип.

Те трябва да бъдат без дефекти, с изключение на съвсем незначителни дефекти по повърхността, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката.

ii) *клас I*

Сладките пиперки от този клас трябва да бъдат с добро качество. Те трябва да притежават характеристиките, типични за сорта и/или търговския тип.

Допускат се следните незначителни дефекти, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката:

— незначителен дефект във формата,

— незначителна сребристост или повреди, причинени от трипс, с площ не по-голяма от 1/3 от общата повърхност,

— незначителни дефекти по кожицата, например:

— загнили петна, драскотини, слънчев пригор, следи от натиск, с обща дължина до 2 cm за дефектите с продълговата форма и обща площ до 1 cm^2 за другите дефекти; или

— засъхнали повърхностни напуквания, с обща площ, не по-голяма от 1/8 от общата повърхност,

— леко повредена плодна дръжка.

iii) *клас II*

В този клас се включват сладките пиперки, които не отговарят на изискванията за включване в по-горните класове, но отговарят на посочените по-горе минимални изисквания.

Допускат се следните дефекти, при условие че сладките пиперки запазват основните си характеристики по отношение на качеството, съхраняемостта и представянето:

— дефекти във формата,

— сребристост или повреди, причинени от трипс, с площ не по-голяма от 2/3 от общата повърхност,

— дефекти по кожицата, например:

— загнили петна, драскотини, слънчев пригор, набивания и заздравели наранявания, с обща дължина до 4 cm за дефектите с продълговата форма и обща площ до 2,5 cm^2 за другите дефекти; или

— засъхнали повърхностни напуквания, с обща площ, не по-голяма от 1/4 от общата повърхност,

— влошено качество на върха на пиперката, с площ не по-голяма от 1 cm^2,

— спаружване, с площ не по-голяма от 1/3 от повърхността,

— повредена плодна дръжка и чашка, при условие че месестата част отстрани не е засегната.

III. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗМЕРА**

Размерът се определя по диаметъра на най-голямото напречно сечение или по теглото. За да се гарантира еднородност по отношение на размера, разликата в размера между продуктите от една и съща опаковка не може да надвишава:

а) за сладките пиперки, чийто размер се определя по диаметъра:

— 20 mm.

б) за сладките пиперки, чийто размер се определя по теглото:

— 30 g, когато теглото на най-тежката пиперка е равно или по-малко от 180 g,

— 80 g, когато теглото на най-леката пиперка е по-голямо от 180 g, но по-малко от 260 g,

— няма ограничение, когато теглото на най-леката пиперка е равно или по-голямо от 260 g.

Продълговатите сладки пиперки трябва да бъдат достатъчно еднакви на дължина.

Еднородността по размер не е задължителна за клас II.

IV. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ДОПУСТИМИТЕ ОТКЛОНЕНИЯ**

На всички етапи от предлагането на пазара, във всяка партида се допускат отклонения по отношение на качеството и размера за продукти, които не отговарят на изискванията за посочения клас.

A. **Допустими отклонения по отношение на качеството**

i) *клас „Екстра“*

Допуска се общо 5 % от броя или теглото на сладките пиперки да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас I. В рамките на това отклонение не повече от 0,5 % общо могат да бъдат продукти, които отговарят на изискванията за качество на клас II.

ii) *клас I*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на сладките пиперки да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас II. В рамките на това отклонение не повече от 1 % общо могат да бъдат продукти, които не отговарят нито на изискванията за качество на клас II, нито на минималните изисквания, или да бъдат продукти, засегнати от гниене.

iii) *клас II*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на сладките пиперки да не отговарят нито на изискванията за този клас, нито на минималните изисквания. В рамките на това отклонение не повече от 2 % общо могат да бъдат продукти, засегнати от гниене.

Б. **Допустими отклонения по отношение на размера**

За всички класове (ако се категоризират по размер): допуска се общо 10 % от броя или теглото на сладките пиперки да не отговарят на изискванията по отношение на размера.

V. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПРЕДСТАВЯНЕТО**

А. **Еднородност**

Съдържанието на всяка опаковка трябва да бъде еднородно и да съдържа само сладки пиперки от един и същ произход, сорт или търговски тип, качество, размер (ако се категоризират по размер), а за клас „Екстра“ и клас I — със сравнително еднаква степен на зрялост и оцветяване.

Въпреки това смес от сладки пиперки от ясно различаващи се търговски типове и/или цветове може да се пакетира заедно в една търговска опаковка, при условие че имат еднородно качество и — за всеки съответен търговски тип и/или цвят — еднороден произход. Не се изисква еднородност по размер.

Видимата част от съдържанието на опаковката трябва да е представителна за цялото съдържание.

Б. **Опаковане**

Сладките пиперки трябва да бъдат опаковани по начин, осигуряващ запазването им.

Материалите, използвани вътре в опаковката, трябва да са чисти и с такова качество, че да не причиняват външни или вътрешни повреди на продукта. Използването на материали, и по-специално на хартии или етикети, съдържащи търговски обозначения, е разрешено, при условие че при отпечатването или залепването им не е използвано токсично мастило или лепило.

Индивидуално поставените върху продукта стикери трябва да бъдат такива, че след отстраняването им да не оставят видими следи от лепило и да не причиняват дефекти по кожицата. Информацията, нанесена с лазер върху отделните плодове, не трябва да причинява дефекти по месестата част или по кожицата.

В опаковките не трябва да има никакви чужди примеси.

VI. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО МАРКИРОВКАТА**

Всяка опаковка ([34]) трябва да съдържа следните данни, нанесени с четливи и неизтриваеми букви, групирани от една и съща страна на опаковката и видими от външната ѝ страна:

А. **Идентификация**

Името и физическия адрес на опаковчика и/или изпращача (например улица/град/област/пощенски код и държава, ако е различна от държавата на произход).

Тези данни могат да бъдат заменени:

— за всички опаковки с изключение на предварителните опаковки — с официално установеното или прието кодово обозначение, представляващо опаковчика и/или изпращача, посочено в непосредствена близост до означението „Опаковчик и/или изпращач“ (или еквивалентни съкращения). Кодовото обозначение се предшества от буквения ISO 3166 (alpha) код за държава/област на признаващата държава, ако тя е различна от държавата на произход;

([34]) Тези разпоредби относно маркировката не се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени в опаковки. Разпоредбите обаче се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени поотделно.

— само за предварителните опаковки — с името и адреса на установен в рамките на Съюза продавач, посочени в непосредствена близост до означението „Опакован за:“ или еквивалентно означение. В този случай етикетирането включва и код, представляващ опаковчика и/или изпращача. Продавачът предоставя цялата информация, която контролният орган сметне за необходима, относно значението на този код.

Б. **Естество на продукта**

— „Сладки пиперки“, ако съдържанието не се вижда отвън.

— „Смес от сладки пиперки“ или еквивалентно обозначение при смес от сладки пиперки от ясно различаващи се търговски типове и/или цветове. Ако продуктите не се виждат отвън, трябва да се посочат търговските типове и/или цветовете и количеството на всеки от тях в опаковката.

В. **Произход на продукта**

Държава на произход ([35]) и, по желание, района на производство или националното, регионалното или местното наименование.

При смес от сладки пиперки от ясно различаващи се търговски типове и/или цветове с различен произход, всяка държава на произход трябва да бъде означена до наименованието на съответния търговски тип и/или цвят.

Г. **Търговски характеристики**

— Клас.

— Размер (ако се категоризират по размер), изразен като минимален и максимален диаметър или минимално и максимално тегло.

— Брой на единичните бройки (не е задължителен).

— „Люти“ или еквивалентно обозначение, когато е уместно.

Д. **Официален знак за контрол (не е задължителен)**

Не е задължително посочените в първа алинея данни да бъдат обозначени върху опаковките, ако последните съдържат търговски опаковки, които са ясно видими отвън, и върху всяка от тях са обозначени тези данни. Тези опаковки не трябва да съдържат обозначения, които биха могли да бъдат подвеждащи. Когато такива опаковки са на палети, данните трябва да бъдат обозначени върху бележка, поставена на видно място най-малко върху две от страните на палета.

ЧАСТ 9: *ПАЗАРЕН СТАНДАРТ ЗА ДЕСЕРТНО ГРОЗДЕ*

I. **ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРОДУКТА**

Настоящият стандарт се прилага за десертно грозде от сортовете (културните сортове), произхождащи от *Vitis vinifera* L., предназначени за доставка в прясно състояние до потребителя, като се изключва десертното грозде, предназначено за промишлена преработка.

II. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО КАЧЕСТВОТО**

Стандартът има за цел да определи изискванията за качество на десертното грозде след подготовка и опаковане.

Въпреки това след експедицията продуктите могат да показват следното в сравнение с изискванията на стандарта:

— лека загуба на свежест и твърдост,

— за продуктите, категоризирани в класове, различни от клас „Екстра“ — незначително влошаване на качеството в резултат на тяхното развитие и нетрайния им характер.

А. **Минимални изисквания**

При спазване на специалните разпоредби за всеки клас и на допустимите отклонения, гроздовете и зърната от всички класове трябва да бъдат:

— здрави; не се допускат продукти, засегнати от гниене или влошаване на качеството, което ги прави негодни за консумация,

— чисти, практически без видими чужди примеси,

— практически без вредители,

([35]) Посочва се пълното или общоприетото наименование.

— практически без повреди, причинени от вредители,

— без повишена повърхностна влажност,

— без чужд мирис и/или вкус.

Освен това зърната трябва да бъдат:

— цели,

— добре оформени,

— нормално развити.

Оцветяването, дължащо се на слънцето, не е дефект.

Развитието и състоянието на десертното грозде трябва да бъдат такива, че то да може:

— да издържа на транспорт и манипулации, и

— да пристигне на местоназначението в добро състояние.

Б. **Изисквания за зрялост**

Сокът на плода трябва да има рефрактометричен индекс ([36]), не по-малък от:

— 12° Брикс за сортовете Alphonse Lavallée, Cardinal и Victoria,

— 13° Брикс за всички други сортове със семки,

— 14° Брикс за всички сортове без семки.

Освен това всички сортове трябва да имат задоволително съотношение захар/киселинност.

В. **Класификация**

Десертното грозде се класифицира в три класа, определени по-долу:

i) *клас „Екстра“*

Десертното грозде от този клас трябва да бъде с най-високо качество. То трябва да притежава типичните за сорта характеристики, като се вземат предвид особеностите на района, в който се отглежда гроздето.

Зърната трябва да бъдат твърди, добре захванати, равномерно разположени около дръжката на грозда и практически със запазен восъчен налеп.

Гроздето трябва да бъде без дефекти, с изключение на съвсем незначителни дефекти по повърхността, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката.

ii) *клас I*

Десертното грозде от този клас трябва да бъде с добро качество. То трябва да притежава типичните за сорта характеристики, като се вземат предвид особеностите на района, в който се отглежда гроздето.

Зърната трябва да бъдат твърди, добре захванати и, доколкото е възможно, със запазен восъчен налеп. Те могат обаче да бъдат по-неравномерно разположени около дръжката на грозда, отколкото зърната от клас „Екстра“.

Допускат се следните незначителни дефекти, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката:

— незначителен дефект във формата,

— незначителни дефекти в оцветяването,

— много леки следи от слънчев пригор, засягащ само кожицата.

([36]) Изчислен съгласно насоките на ОИСР за обективни анализи, които се намират на адрес: http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications.

iii) *клас II*

В този клас се включва десертното грозде, което не отговаря на изискванията за включване в по-горните класове, но отговаря на посочените по-горе минимални изисквания.

Гроздовете могат да имат незначителни дефекти във формата, развитието и оцветяването, при условие че тези дефекти не влошават съществените характеристики на сорта, като се вземат предвид особеностите на района, в който се отглежда гроздето.

Зърната трябва да бъдат достатъчно твърди и достатъчно добре захванати и по възможност да са покрити с восъчен налеп. Те могат да бъдат по-неравномерно разположени около дръжката на грозда, отколкото зърната от клас I.

Допускат се следните дефекти, при условие че десертното грозде запазва основните си характеристики по отношение на качеството, съхраняемостта и представянето:

— дефекти във формата,

— дефекти в оцветяването,

— леки следи от слънчев пригор, засягащ само кожицата,

— незначителни набивания,

— незначителни дефекти по кожицата.

III. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗМЕРА**

Размерът се определя по теглото на грозда.

Минималното тегло на грозда е 75 g. Тази разпоредба не се прилага за опаковките, съдържащи единични порции.

IV. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ДОПУСТИМИТЕ ОТКЛОНЕНИЯ**

На всички етапи от предлагането на пазара, във всяка партида се допускат отклонения по отношение на качеството и размера за продукти, които не отговарят на изискванията за посочения клас.

A. **Допустими отклонения по отношение на качеството**

i) *клас „Екстра“*

Допуска се общо 5 % от теглото на гроздовете да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас I. В рамките на това отклонение не повече от 0,5 % общо могат да бъдат продукти, които отговарят на изискванията за качество на клас II.

ii) *клас I*

Допуска се общо 10 % от теглото на гроздовете да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас II. В рамките на това отклонение не повече от 1 % общо могат да бъдат продукти, които не отговарят нито на изискванията за качество на клас II, нито на минималните изисквания, или да бъдат продукти, засегнати от гниене.

Освен тези допустими отклонения се допуска до 10 % от теглото да бъдат зърна в насипно състояние, т.е. зърна, откъснати от грозда/чепката, при условие че зърната са здрави и цели.

iii) *клас II*

Допуска се общо 10 % от теглото на гроздовете да не отговарят нито на изискванията за този клас, нито на минималните изисквания. В рамките на това отклонение не повече от 2 % общо могат да бъдат продукти, засегнати от гниене.

Освен тези допустими отклонения се допуска до 10 % от теглото да бъдат зърна в насипно състояние, т.е. зърна, откъснати от грозда/чепката, при условие че зърната са здрави и цели.

Б. **Допустими отклонения по отношение на размера**

За всички класове: допуска се общо 10 % от теглото на гроздовете да не отговарят на изискванията по отношение на размера. Във всяка търговска опаковка се допуска наличието на един грозд с тегло под 75 g, за да бъде достигнато посоченото тегло, при условие че този грозд отговаря на всички други изисквания за съответния клас.

V. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПРЕДСТАВЯНЕТО**

А. **Еднородност**

Съдържанието на всяка опаковка трябва да бъде еднородно и да съдържа само гроздове от един и същ произход, сорт, качество и с еднаква степен на зрялост.

Гроздовете от клас „Екстра“ трябва да бъдат приблизително еднородни по размер и оцветяване.

Въпреки това смес от десертно грозде от ясно различаващи се сортове може да се пакетира заедно в една опаковка, при условие че има еднородно качество и — за всеки съответен сорт — еднороден произход.

Видимата част от съдържанието на опаковката трябва да е представителна за цялото съдържание.

Б. **Опаковане**

Десертното грозде трябва да бъде опаковано по начин, осигуряващ запазването му.

Материалите, използвани вътре в опаковката, трябва да са чисти и с такова качество, че да не причиняват външни или вътрешни повреди на продукта. Използването на материали, и по-специално на хартии или етикети, съдържащи търговски обозначения, е разрешено, при условие че при отпечатването или залепването им не е използвано токсично мастило или лепило.

Индивидуално поставените върху продукта стикери трябва да бъдат такива, че след отстраняването им да не оставят видими следи от лепило и да не причиняват дефекти по кожицата.

В опаковките не трябва да има никакви чужди примеси, с изключение на случаите на специално представяне, при което се допуска към дръжката на грозда да има наличие на част от летораста с дължина, не по-голяма от 5 cm.

VI. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО МАРКИРОВКАТА**

Всяка опаковка ([37]) трябва да съдържа следните данни, нанесени с четливи и неизтриваеми букви, групирани от една и съща страна на опаковката и видими от външната ѝ страна:

А. **Идентификация**

Името и физическия адрес на опаковчика и/или изпращача (например улица/град/област/пощенски код и държава, ако е различна от държавата на произход).

Тези данни могат да бъдат заменени:

— за всички опаковки с изключение на предварителните опаковки — с официално установеното или прието кодово обозначение, представляващо опаковчика и/или изпращача, посочено в непосредствена близост до означението „Опаковчик и/или изпращач“ (или еквивалентни съкращения). Кодовото обозначение се предшества от буквения ISO 3166 (alpha) код за държава/област на признаващата държава, ако тя е различна от държавата на произход;

— само за предварителните опаковки — с името и адреса на установен в рамките на Съюза продавач, посочени в непосредствена близост до означението „Опакован за:“ или еквивалентно означение. В този случай етикетирането включва и код, представляващ опаковчика и/или изпращача. Продавачът предоставя цялата информация, която контролният орган сметне за необходима, относно значението на този код.

Б. **Естество на продукта**

— „Десертно грозде“, ако съдържанието не се вижда отвън.

— Наименование на сорта. При смес от десертно грозде от ясно различаващи се сортове — наименованията на всеки един от различните сортове.

([37]) Тези разпоредби относно маркировката не се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени в опаковки. Разпоредбите обаче се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени поотделно.

В. **Произход на продукта**

— Държава на произход ([38]) и, по желание, района на производство или националното, регионалното или местното наименование.

— При смес от ясно различаващи се сортове десертно грозде с различен произход, всяка държава на произход трябва да бъде означена до наименованието на съответния сорт.

Г. **Търговски характеристики**

— Клас.

— „Гроздове с тегло под 75 g, предназначени за единични порции“, когато е уместно.

Д. **Официален знак за контрол (не е задължителен)**

Не е задължително посочените в първа алинея данни да бъдат обозначени върху опаковките, ако последните съдържат търговски опаковки, които са ясно видими отвън, и върху всяка от тях са обозначени тези данни. Тези опаковки не трябва да съдържат обозначения, които биха могли да бъдат подвеждащи. Когато такива опаковки са на палети, данните трябва да бъдат обозначени върху бележка, поставена на видно място най-малко върху две от страните на палета.

ЧАСТ 10: *ПАЗАРЕН СТАНДАРТ ЗА ДОМАТИ*

I. **ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРОДУКТА**

Настоящият стандарт се прилага за домати от сортовете (културните сортове), произхождащи от *Solanum lycopersicum* L., предназначени за доставка в прясно състояние до потребителя, като се изключват доматите, предназначени за промишлена преработка.

Доматите могат да се класифицират в четири търговски типа:

— „кръгли“,

— „ребристи“,

— „удължени“ или „продълговати“,

— домати тип „чери“/коктейлни домати (миниатюрни сортове) с всякакви форми.

II. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО КАЧЕСТВОТО**

Стандартът има за цел да определи изискванията за качество на доматите след подготовка и опаковане.

Въпреки това след експедицията продуктите могат да показват следното в сравнение с изискванията на стандарта:

— лека загуба на свежест и твърдост,

— за продуктите, категоризирани в класове, различни от клас „Екстра“ — незначително влошаване на качеството в резултат на тяхното развитие и нетрайния им характер.

А. **Минимални изисквания**

При спазване на специалните разпоредби за всеки клас и на допустимите отклонения, доматите от всички класове трябва да бъдат:

— цели,

— здрави, не се допускат продукти, засегнати от гниене или влошаване на качеството, което ги прави негодни за консумация,

— чисти, практически без видими чужди примеси,

— свежи на външен вид,

— практически без вредители,

— без повреди, причинени от вредители, по плодовото месо,

— без повишена повърхностна влажност,

— без чужд мирис и/или вкус.

([38]) Посочва се пълното или общоприетото наименование.

Когато доматите са на гроздове, стеблата трябва да бъдат свежи, здрави, чисти, без листа и без видими чужди примеси.

Развитието и състоянието на доматите трябва да бъдат такива, че те да могат:

— да издържат на транспорт и манипулации, и

— да пристигнат на местоназначението в добро състояние.

Б. **Изисквания за зрялост**

Развитието и степента на зрялост на доматите трябва да бъдат такива, че те да могат да продължат процеса на зреене и да достигнат задоволителна степен на зрялост.

В. **Класификация**

Доматите се класифицират в три класа, определени по-долу.

i) *клас „Екстра“*

Доматите от този клас трябва да бъдат с най-високо качество. Те трябва да бъдат твърди и да притежават характеристиките, типични за сорта.

Те не трябва да имат зелен пръстен около плодната дръжка и други дефекти, с изключение на съвсем незначителни дефекти по повърхността, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката.

ii) *клас I*

Доматите от този клас трябва да бъдат с добро качество. Те трябва да бъдат достатъчно твърди и да притежават характеристиките, типични за сорта.

Те трябва да бъдат без пукнатини и видим зелен пръстен около плодната дръжка.

Допускат се следните незначителни дефекти, при условие че те не влошават общия външен вид на продукта, качеството, съхраняемостта и представянето в опаковката:

— незначителен дефект във формата и развитието,

— незначителни дефекти в оцветяването,

— незначителни дефекти по кожицата,

— съвсем незначителни набивания.

Освен това „ребристите“ домати могат да имат:

— зараснали пукнатини с дължина, не по-голяма от 1 cm,

— не много големи издутини,

— малка вдлъбнатина, но без вкорковяване,

— вкорковяване на мястото на падналото цветче, но не повече от 1 cm^2,

— фин продълговат белег на мястото на падналия цвят (наподобяващ ръб), който не трябва да бъде по-дълъг от две трети от най-големия диаметър на плода.

iii) *клас II*

В този клас се включват доматите, които не отговарят на изискванията за включване в по-горните класове, но отговарят на посочените по-горе минимални изисквания.

Те трябва да бъдат сравнително твърди (но могат да бъдат по-малко твърди, отколкото доматите от клас I) и по тях не трябва да има незараснали пукнатини.

Допускат се следните дефекти, при условие че доматите запазват основните си характеристики по отношение на качеството, съхраняемостта и представянето:

— дефекти във формата и развитието,

— дефекти в оцветяването,

— дефекти по кожицата или набивания, при условие че плодът не е сериозно засегнат,

— зараснали пукнатини с дължина, не по-голяма от 3 cm, при кръглите, ребристите или продълговатите домати.

Освен това „ребристите“ домати могат да имат:

— по-отчетливи издутини, отколкото се допускат за клас I, но без деформации,

— вдлъбнатина,

— вкорковяване на мястото на падналото цветче, но не повече от 2 cm^2,

— фин продълговат белег на мястото на падналия цвят (наподобяващ ръб).

III. **РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗМЕРА**

Размерът се определя по диаметъра на най-голямото напречно сечение, по теглото или по броя.

Посочените по-долу разпоредби не се прилагат по отношение на доматите на гроздове и не са задължителни за:

— доматите „чери“ и коктейлните домати с диаметър под 40 mm;

— „ребристите“ домати с неправилна форма, и

— клас II.

За да се гарантира еднородност по отношение на размера, разликата в размера между продуктите от една и съща опаковка не може да надвишава:

а) за доматите, чийто размер се определя по диаметъра:

— 10 mm, ако диаметърът на най-малкия плод (посочен върху опаковката) е под 50 mm,

— 15 mm, ако диаметърът на най-малкия плод (посочен върху опаковката) е 50 mm и повече, но не по-голям от 70 mm,

— 20 mm, ако диаметърът на най-малкия плод (посочен върху опаковката) е 70 mm и повече, но не по-голям от 100 mm,

— няма ограничение за разликата в диаметъра при плодове, равни или по-големи от 100 mm.

Ако се използват кодове на категориите по размер, трябва да се спазват кодовете и граничните размери в следната таблица:

Код на категорията по размер	Диаметър (mm)
0	≤ 20
1	> 20 ≤ 25
2	> 25 ≤ 30
3	> 30 ≤ 35
4	> 35 ≤ 40
5	> 40 ≤ 47
6	> 47 ≤ 57
7	> 57 ≤ 67
8	> 67 ≤ 82
9	> 82 ≤ 102
10	> 102

б) за доматите, чийто размер се определя по теглото или по броя, разликата в размера трябва да съответства на разликата, посочена в буква а).

IV. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ДОПУСТИМИТЕ ОТКЛОНЕНИЯ

На всички етапи от предлагането на пазара, във всяка партида се допускат отклонения по отношение на качеството и размера за продукти, които не отговарят на изискванията за посочения клас.

А. Допустими отклонения по отношение на качеството

i) *клас „Екстра“*

Допуска се общо 5 % от броя или теглото на доматите да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас I. В рамките на това отклонение не повече от 0,5 % общо могат да бъдат продукти, които отговарят на изискванията за качество на клас II.

ii) *клас I*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на доматите да не отговарят на изискванията за този клас, но да отговарят на изискванията за клас II. В рамките на това отклонение не повече от 1 % общо могат да бъдат продукти, които не отговарят нито на изискванията за качество на клас II, нито на минималните изисквания, или да бъдат продукти, засегнати от гниене.

Когато доматите са на гроздове, се допуска 5 % от броя или теглото на доматите да бъдат отделени от дръжката.

iii) *клас II*

Допуска се общо 10 % от броя или теглото на доматите да не отговарят нито на изискванията за този клас, нито на минималните изисквания. В рамките на това отклонение не повече от 2 % общо могат да бъдат продукти, засегнати от гниене.

Когато доматите са на гроздове, се допуска 10 % от броя или теглото на доматите да бъдат отделени от дръжката.

Б. Допустими отклонения по отношение на размера

За всички класове: допуска се общо 10 % от броя или теглото на доматите да не отговарят на изискванията по отношение на размера.

V. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПРЕДСТАВЯНЕТО

А. Еднородност

Съдържанието на всяка опаковка трябва да бъде еднородно и да съдържа само домати от един и същ произход, сорт или търговски тип, качество и размер (ако се категоризират по размер).

Степента на зрялост и оцветяването на доматите от клас „Екстра“ и клас I трябва да бъдат практически еднакви. Освен това „продълговатите“ домати трябва да бъдат достатъчно еднакви на дължина.

Въпреки това смес от домати от ясно различаващи се цветове, сортове и/или търговски типове може да се пакетира заедно в една опаковка, при условие че имат еднородно качество и — за всеки съответен цвят, сорт и/или търговски тип — еднороден произход. Не се изисква еднородност по размер.

Видимата част от съдържанието на опаковката трябва да е представителна за цялото съдържание.

Б. Опаковане

Доматите трябва да бъдат опаковани по начин, осигуряващ запазването им.

Материалите, използвани вътре в опаковката, трябва да са чисти и с такова качество, че да не причиняват външни или вътрешни повреди на продукта. Използването на материали, и по-специално на хартии или етикети, съдържащи търговски обозначения, е разрешено, при условие че при отпечатването или залепването им не е използвано токсично мастило или лепило.

Индивидуално поставените върху продукта стикери трябва да бъдат такива, че след отстраняването им да не оставят видими следи от лепило и да не причиняват дефекти по кожицата. Информацията, нанесена с лазер върху отделните плодове, не трябва да причинява дефекти по месестата част или по кожицата.

В опаковките не трябва да има никакви чужди примеси.

VI. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО МАРКИРОВКАТА

Всяка опаковка ([39]) трябва да съдържа следните данни, нанесени с четливи и неизтриваеми букви, групирани от една и съща страна на опаковката и видими от външната ѝ страна:

А. Идентификация

Името и физическия адрес на опаковчика и/или изпращача (например улица/град/област/пощенски код и държава, ако е различна от държавата на произход).

Тези данни могат да бъдат заменени:

— за всички опаковки с изключение на предварителните опаковки — с официално установеното или прието кодово обозначение, представляващо опаковчика и/или изпращача, посочено в непосредствена близост до означението „Опаковчик и/или изпращач“ (или еквивалентни съкращения). Кодовото обозначение се предшества от буквения ISO 3166 (alpha) код за държава/област на признаващата държава, ако тя е различна от държавата на произход;

— само за предварителните опаковки — с името и адреса на установен в рамките на Съюза продавач, посочени в непосредствена близост до означението „Опакован за:“ или еквивалентно означение. В този случай етикетирането включва и код, представляващ опаковчика и/или изпращача. Продавачът предоставя цялата информация, която контролният орган сметне за необходима, относно значението на този код.

Б. Естество на продукта

— „Домати“ или „Домати на гроздове“ и търговския тип, или „Домати тип “чери„/коктейлни“, или „Домати тип “чери„/коктейлни на гроздове“), или еквивалентно обозначение за другите миниатюрни сортове, ако съдържанието не се вижда отвън.

— „Смес от домати“ или еквивалентно обозначение при смес от домати от ясно различаващи се сортове, търговски типове и/или цветове. Ако продуктите не се виждат отвън, трябва да се посочат цветовете, сортовете или търговските типове и количеството на всеки от тях в опаковката.

— Наименование на сорта (не е задължително).

В. Произход на продукта

Държава на произход ([40]) и, по желание, района на производство или националното, регионалното или местното наименование.

При смес от ясно различаващи се цветове, сортове и/или търговски типове домати с различен произход, всяка държава на произход трябва да бъде означена до наименованието на съответния цвят, сорт и/или търговски тип.

Г. Търговски характеристики

— Клас.

— Размер (ако се извършва категоризиране по размер), изразен като:

  — минимален и максимален диаметър, или

  — минимално и максимално тегло, или

  — код на категорията по размер, посочен в раздел III, или

  — брой, следван от минималния и максималния размер.

([39]) Тези разпоредби относно маркировката не се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени в опаковки. Разпоредбите обаче се прилагат по отношение на търговските опаковки, представени поотделно.

([40]) Посочва се пълното или общоприетото наименование.

Д. **Официален знак за контрол (не е задължителен)**

Не е задължително посочените в първа алинея данни да бъдат обозначени върху опаковките, ако последните съдържат търговски опаковки, които са ясно видими отвън, и върху всяка от тях са обозначени тези данни. Тези опаковки не трябва да съдържат обозначения, които биха могли да бъдат подвеждащи. Когато такива опаковки са на палети, данните трябва да бъдат обозначени върху бележка, поставена на видно място най-малко върху две от страните на палета.“